

ریسم خانم

سال سوم شماره هشتم

ویژه کنکور ۱۳۹۳

پوهنتون خاتم النبیین
شعبه غزنوی

دخاتم النبیین (ص) دلوړو زده کړو پوهنتون

د نوی تحصیلي کال نوم لیکنه

اقتصاد او مدیریت

طب

سیاسی علوم

فقه و حقوق

انجینیری

ارواح پوهنه

کمپیوتر ساینس

ټولنه پېژندنه

د نوم لیکنی موده
از ۹۳/۱۱/۱۵
تا ۹۴/۰۱/۱۵

0787700700

کابل - کارته چهار لومړی سرک

0780700006

دغزنی ټنار څلورم پلان د خاتم النبیین پوهنتون

0787899073

دجاغوری ولسوالی دغجور بازار د ختم النبیین پوهنتون

پوهنتون خاتم النبیین (ص) شعبه غزنی

آمریت فرهنگی_ تربیتی

نشریه «پیام خاتم»

شعبه غزنی، پوهنتون خاتم النبیین (ص)

محمد ضیاء «حسینی»

فاطمه احمدی «پاینده»

جلیل «کریمی»

صاحب امتیاز:

مدیر مسئول:

ویراستار:

طرح روی جلد:

«پیام خاتم» در ویرایش مقاله ها آزاد می باشد.

«پیام خاتم» از مقاله های اساتید و دانشجویان به گرمی استقبال می کند.

غیر از «پیام اول» مسئولیت مقاله ها به عهده نویسندگان آنها است.

یاد آوری

از محصلین عزیز که نوشته های شان در این شماره از نشر باز مانده است، پوزش

خواسته می شود.

آدرس:

○ کابل: کارته ۴، سرک اول، ۰۷۸۷۷۰۰۷۰۰

○ غزنی: شهر غزنی، پلان ۴، ۰۷۷۷۷۷۹۰۹۷ - ۰۷۸۵۹۲۹۹۴۴

○ جاغوری: بازار غجور، ۰۷۸۵۵۳۷۶۱۵

○ ایمیل: info.ghazni@khu.edu.af

○ وب سایت: www.khu.edu.af

آنچه در این شماره می خوانید

سرمقاله..... ۳

مصاحبه ها

گفتگو با دکتر عبدالقیوم سجادی ریاست پوهنتون خاتم النبیین و نماینده مردم در پارلمان ۵
گفتگو با محترم آقای خموش ریاست پوهنتون غزنی..... ۹

مقالات

راه کارهای کاهش اضطراب در امتحان ۱۲
کانکور و چالش های موجود ۱۴
رمز موفقیت در تحصیل..... ۱۶
مطالعه، هنر موفقیت در تحصیل..... ۱۸
مهارت های حل سوالات کانکور..... ۲۱
شیوه ها و مهارت های تست زدن در کانکور..... ۲۶
اسرار موفقیت در پروسه کانکور..... ۲۷
د کانکور د آزموینی ورتیاوی اولاری چاری..... ۲۸

گزارش ها

گزارش از برگزاری روز معلم..... ۳۰
گزارش از تبیین اهداف قیام امام حسین با تاکید بر امر به معروف و نهی از منکر..... ۳۲
گزارش از پیش نشست سچینار بررسی ویژگی های حکومت اسلامی با تاکید بر آیات سیاسی قرآن ۳۴
گزارش از دومین محکمه تمثیلی محصلین دانشکده حقوق..... ۳۵
گزارش نماینده مردم د رکنار مردم..... ۳۷
پوهنتون خاتم النبیین در یک نگاه..... ۴۴

بدون شک امنیت، پیشرفت و آرامش همه جانبه یک کشور محصول علم و آگاهی است. اگر تعلیم و آموزش در رویش و پوییش دانش بشری سهم بسزایی دارد، نشاط علمی و کانکور می تواند نماد آن محسوب شود. این که در کشور خسته از سالها جنگ و ویرانی، امروزه گروههای مختلفی از دختر و پسر در سطح قابل قبولی، از اکثر ولایات کشور در کانکور مشارکت می کنند، نشان از رشد عقلانی و درک این مردم دارد که هر سال هزاران فرزند تشنه علم و معرفت را برای رقابت علمی به کانکور می فرستند. مردم ما باید بدانند که جوامع توسعه یافته از آدرس تعلیم و پژوهش به توسعه، عقلانیت و روابط سالم انسانی دست یافته اند. کشور ما نیز تا زمانی که علم و آگاهی جایگاه اصلی خود را باز نیابد، انتظار داشتن جامعه آزاد و آباد بیهوده خواهد بود. بر این اساس، علاقه به تحصیل و ارتقای ظرفیت علمی و شرکت در شرکت در آزمون بزرگ کانکور در کشور ما یک پدیده مبارکی است که باید با دیده قدر نگرسته شود. زیرا جوانان علاقه مند به تحصیل این مرز و بوم، به رغم مشکلات و چالشهای فراوانی که در مسیر راه تحصیلات شان می بینند، اما هرگز تسلیم موانع موجود نگردیده و همواره تلاش نموده اند تا این موانع را پشت سر گذاشته و خود را به اهداف اصلی که رسیدن به قله کمال و ترقی است برسانند. این در حالی است که برخی از موانع ریشه در مشکلات و نابسامانیهای اقتصادی و عمدتا شخصی دارد و برخی دیگر، ریشه در ساختار و برنامه های دولت و عمدتا وزارت تحصیلات و معارف دارد. زیرا، هر سال یکبار امتحان کانکور در کشور برگزار می شود و هزاران محصل را در این شرکت در آزمون فرامی خواند در حالی که همواره مشکلات زیر را داشته اند:

۱. در بسیاری از کشورها از ماهها قبل روز برگزاری کانکور و محل برگزاری آن و بر اساس یک برنامه از قبل تعیین شده اعلام می شود و محصلین بر اساس برنامه اعلام شده برنامه ریزی می کنند. اما در کشور افغانستان چنین برنامه ای وجود ندارد و یکباره اعلام می شود که چهار روز دیگر برگزار می شود و این سیاست، نوعی سردرگمی را برای محصلین ایجاد می کند.

۲. در بسیاری از کشورها، فصلی را برای امتحان کانکور در نظر می گیرند که محصلین مشکلی از این جهت نداشته باشند. اما در افغانستان در بدترین فصل سال یعنی فصل سرما و یخ آنهم در مکانهای که کمترین امکانات را ندارند، برگزار می شود و مشکلات فراوانی را برای محصلین ایجاد می کنند.

۳. در بسیاری از کشورها، نتایج کانکور در اسرع وقت، آنهم بر اساس یک برنامه تعیین شده اعلام می شود. در حال که در افغانستان چنین برنامه ای وجود ندارد. این گونه مشکلات و نارساییها در کشور افغانستان فراوان است و مسئولین در جهت کاهش و حل این مسایل گامهای اساسی بردارند. پوهنتون خاتم النبیین (ص) شعبه غزنی وظیفه و رسالت خود می داند تا در حد توان گامی را در جهت کاهش مشکلات محصلین برداشته و وظیفه خود را در برابر جامعه علمی ادا نماید. چند سالی است که شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص) پذیرای محصلین داوطلب کانکور بوده و امسال نیز افتخار خدمات رسانی و حمایت از این قشر علم دوست و آینده سازان کشور را دارد. پوهنتون خاتم النبیین (ص) که با مدیریت دانشمند فرزانه داکتر عبدالقیوم سجادی قرار دارد، بر این باور است که خدمت به محصلین و کانکوریان در حقیقت خدمت به علم و انکشاف و رشد و عزت و استقلال و آبادانی کشور است و بر همین اساس، در حد توان و ظرفیتهای موجود تلاش می کنیم بیشترین سهم را در این جهت داشته باشد. در آینده نیز تصمیم دارد علاوه بر تربیت نیروهای متخصص، متعهد و پژوهشگر در مقاطع مختلف تحصیل، ارائه خدمات طبی و تربیت طیبیان متخصص و قابل گامهای موثری را در ارائه خدمات به محصلین داوطلب کانکور نیز بردارد و بدین ترتیب، رسالت خود را در برابر خدا و خلق خدا و مردم عزیز و عزتمند خود بردارد.

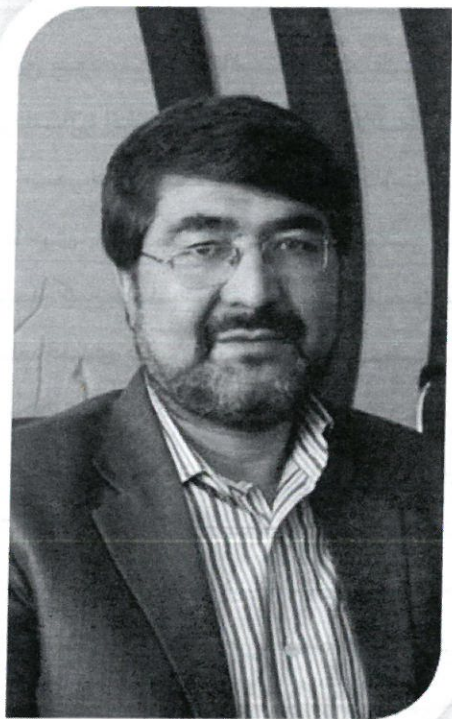
گفتگوها

- گفتگو با دکتر عبدالقیوم سجادی نماینده مردم در پارلمان و رئیس پوهنتون خاتم النبیین (ص)
- گفتگو با محترم آقای خموش ریاست پوهنتون غزنی.

گفتگوی اختصاصی

نشریه پیام خاتم با جناب دکتر عبدالقیوم سجادی، نماینده مردم در پارلمان و رئیس پوهنتون خاتم النبیین (ص) به دنبال سفر دکتر به ولسوالی های جاغوری، مالستان و قره باغ

با تشکر از جناب دکتر که وقت گرانبهای خود را در اختیار نشریه پیام خاتم قرار دادید، به عنوان اولین سوال:

پیام خاتم: هدف از سفر شما به ولسوالی های مختلف چه بوده است؟

دکتر سجادی: حضور مسئولین، چهره های سیاسی و خدمتگذار در میان مردم در مناسبات های مختلف دینی و سیاسی علاوه بر احترام گذاری به مردم، زمینه ساز دید و بازدید از مردم و مطالعه وضعیت عمومی جامعه و شناخت بهتر مشکلات، نیازها و خواست های اساسی مردم و موکلین می باشد. علاوه بر این اشتراک در محافل تجلیل از محرم و عاشورا خود می تواند نشانه هایی از ارج گذاری به باورها و اعتقادات دینی است که وظیفه همه ما محسوب می شود.

همزمان با ایام عزاداری سید الشهداء و تجلیل از ایام سوگواری محرم و عاشورا طبق رویه سالهای گذشته خداوند این توفیق را عنایت نمود تا با اشتراک در

مراسم سوگواری امام حسین (ع) و شهدای کربلا در کنار مردم عزیز و سوگوار در ساحات مختلف ولسوالی های جاغوری، مالستان و قره باغ حضور یابم. این فرصت ارزشمند علاوه بر اشتراک در مراسم عزاداری زمینه گفتگوی مستقیم با مردم عزتمند ولایت غزنی را ایجاد نمود. هدف از سفر علاوه بر اشتراک در مراسم

عزاداری، شنیدن مشکلات و بازدید از مردم عزیز و متدین ساحات یاد شده بود. در این سفر بحمدالله توانستیم از فیوضات و برکات مجالس عزاداری سید الشهداء بهره مند شویم و هم چنین از نزدیک در جریان وضعیت عمومی مردم و مشکلات اداری، امنیتی و اجتماعی آنان قرار بگیریم.

پیام خاتم: انتظارات مردم، مشکلات و نیازمندی های مردم چیست؟

دکتر سجادی: سفر بنده در ساحات مختلف ولسوالی های یاد شده، فرصت خوبی بود برای دریافت نقطه نظرات مردم عزیزمان، انتظارات و مشکلات آنان. در این سفر علاوه بر برخی مشکلات خاص و ساحوی، مشکلات عمومی نیز مطرح گردید که باید برای حل آن برنامه ریزی و اقدام جدی صورت گیرد. مهم ترین این مشکلات که در ساحات شده و ولسوالی های مذکور بصورت عام مطرح گردید عبارتند از:

- ۱- مشکل امنیتی در مسیر راه ولسوالی های مذکور بخصوص دشت قره باغ که تبدیل به مرکز نا امنی گردیده و رفت و آمدهای مردم را با مشکل و دشواری سختی روبرو ساخته است.
- ۲- مشکلات موجود در ادارات محلی و برخی از شکایاتی که در مورد فساد در اداره و عدم رسیدگی به حل مشکلات اداری مردم ساحات مذکور از سوی مسئولین ادارات محلی وجود دارد.
- ۳- مشکلات خدماتی و اجتماعی مانند کمبود تعمیر مکاتب و لیسه ها، کمبود

بست های معلم، کمبود کلینیک و مراکز صحتی در مناطق دور افتاده و صعب العبور.

۴- مشکلات خرابی راه ها و سرک ها که در اکثر مناطق متاسفانه این مشکل وجود دارد و موجب دشواری رفت و آمدها در برخی ساحات ولسوالی های یاد شده گردیده است. در این ارتباط باید به مشکلات ناشی از برف باری در برخی مناطق نیز اشاره نمود. از جمله مشکل برف پاکی در سرک های چهل باغتوی اوقی و پشی الی مرکز سنگماشه، مشکل برف پاکی سرک منطقه مهاجرین الی غجور، مشکل برف پاکی در سرک شهر زیده و مناطق اطراف الی غجور. هم چنین در ولسوالی مالستان نیز علاوه بر مشکلات خرابی سرک زمین شیرداغ الی جاغوری، سرک منطقه جاکه الی جاغوری، منطقه بل اوغو الی شینده و غیره می توان اشاره کرد. در ولسوالی قره باغ هم چنین اعمار سرک بیرم الی قره باغ از مسیر گلکوه، سرک شاکی نوکه الی علی آباد و نیز سرک نی قلعه، ده بخشی و گاومرده الی علی آباد نیاز به اعمار دارند. مناطق مذکور علاوه بر خرابی سرک که نیاز به اعمار دارد در فصل زمستان با مشکل برف پاکی نیز روبرو می باشد.

۵- برخی از مشکلات ساحوی مانند چای آب صحتی، بند آب گردان و ذخیره آب و نیز مشکلات اجتماعی دیگر را می توان نام برد.

پیام خاتم: دستاورد سه ساله شما در پارلمان چه بوده است؟

دکتر سجادی: اقدامات انجام شده و روی دست، از میان موارد فوق برخی از موارد نیازمند اقدامات عاجل و فوری است مانند چاره جویی برای حل مشکلات امنیتی. در این راستا در اولین فرصت مشکل با مسئولین امنیتی طرح و درخواست اقدام گردید. از جمله در مورد امنیت مسیر ارتباطی و لسانی های یاد شده و دشت قره باغ در صحبت با وزیر داخله موافقه شد تا بصورت جدی در مورد احداث پسته امنیتی اقدام گردد. امیدوارم که این وعده به مرحله اجرا گذاشته شود. هر چند متأسفانه سردرگمی کلی در مورد وضعیت حکومت و کابینه بعنوان یک مشکل جدید فراراه این اقدامات می باشد.

در مورد اعمار سرک های یاد شده و نیز برف پاکی زمستان عرایض و تقاضاهایی مردم عزیز ما به وزارت خانه های مربوطه ارجاع داده شده و تعقیب خواهد شد. انتظار می رود که وزارت خانه های سکتوری با استفاده از امکانات موجود در مورد مشکلات سرک های مذکور نیز اقدامات جدی را روی دست گیرند.

مشکل کمبود تعمیر مکاتب و کمبود بست های معلم نیز در صحبت با وزارت محترم معارف در برنامه های سال آینده این وزارت گنجانده شد و امیدوارم که اقدامات عملی در سال جدید تعلیمی در زمینه صورت گیرد. هم چنین تقاضاهایی

که در مورد حل مشکلات صحتی و ایجاد مراکز صحتی وجود داشت، به وزارت محترم صحت عامه در میان گذاشته شد و وزارت طبق معمول در مورد اقدام عملی وعده نمود که امیدوارم این وعده های عملی گردد.

نکته مهم و قابل تذکر اینک: آنچه وظیفه ماست بعنوان نماینده مردم، با پیگیری و صداقت تمام برای خدمتگذاری به مردم متدین خود انجام و وظیفه خواهیم نمود. اما در این میان شرط موفقیت همه ما این است که نسبت به مشکلات اجتماعی خود مسئولانه فعال باشیم و با بی تفاوتی برخورد نماییم. موفقیت از مردم مناطقی است که خود با تلاش و پیگیری نسبت به عرایض و خواست های خویش حساس و جدی هستند. در غیر این صورت عریضه نمودن بدون تعقیب و پیگیری نمی تواند در حل مشکلات و تامین احتیاجات مردم کافی و راهگشا باشد. انتظار می رود مردم عزیز ما نیز همواره در تامین احتیاجات و تعقیب عرایض شان حساس و جدی باشند و بنده نیز هم چنانکه حضوری در محافل جمعی و خصوصی اعلام نموده ام بعنوان یک خدمتگذار در خدمت مردم عزیز خود از ساحات مختلف و لسانی های مختلف خواهیم بود. بنده بزرگترین افتخار را در انجام یک گام خدمت رسانی به مردم متدین و عزتمند خود می دانم و در این راستا بدون احساس هیچ گونه مانده گی و خستگی شبانه روزی تلاش و انجام وظیفه خواهیم کرد.

هم چنین برای مردم عزیز خود وعده دادم تا در ایام امتحان کانکور در پوهنتون خاتم النبیین غزنی در خدمت شاگردان عزیز بخصوص دختران محصل باشیم و با فراهم نمودن مکان مناسب در ایام امتحانات از آنان پذیرایی نموده و آنان را از سرگردانی در هوتل های شهر نجات بخشیم. که در این راستا وظیفه خود میدانم تا از زحمات ریاست محترم شعبه غزنی جناب استاد حبیبی و اساتید محترم و همکاران عزیزم در این شعبه که هم زحمت پذیرایی از محصلین عزیز مردم را بدوش دارند و هم با راهنمایی آنان جهت اشتراک موثر و موفقانه در امتحانات کانکور زحمت می کشند ابراز امتنان و سپاس نمایم.

پیام خاتم: پلان کاری شما برای آینده چیست؟

دکتر سجادی: برنامه آینده، مهم ترین برنامه آینده ما تلاش برای حل مشکلات مردم عزیزمان در عرصه های یاد شده و فراهم نمودن زمینه های بهتر و مناسب تحصیل برای دختران و پسران محصل کشور و جامعه ماست. انکشاف و تقویت معارف و تحصیلات عالی مهم ترین برنامه بنده برای آینده است. اینک که بحمدالله در غزنی و جاغوری شاهد مرکز تحصیلات عالی معیاری و آبرومند مانند پوهنتون خاتم النبیین هستیم، تلاش خواهد شد تا در آینده نزدیک رشته های جدید و برنامه های انکشافی و توسعه‌ی مناسب را در این مراکز داشته باشیم. اینک که به

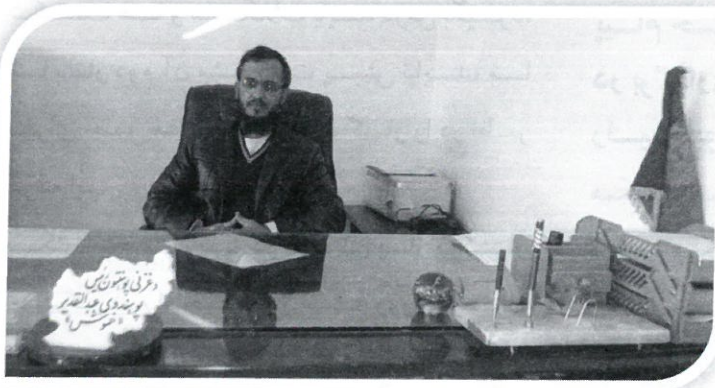
یاری خداوند توانسته ایم گام های اولیه موفقیت در عرصه توسعه تحصیلات عالی را برداریم، ادامه این مسیر ارزشمند با همت همکاران گرامی و حمایت مردم عزیز و متدین ما پوهنتون خاتم النبیین را به مرکز توانمند تر برای تربیت نیروهای متخصص و متعهد در جاغوری، قره باغ، مالستان، ناهور، خواجه عمری، جغتو و دیگر ولسوالی های ولایت غزنی و مرکز این دیار فرهنگی و مدنی مبدل خواهد ساخت.

به باور ما پوهنتون خاتم النبیین غزنی و جاغوری ورود پوهنتون و تحصیلات عالی در درون خانه ها و قریه های ماست که باید این فرصت ارزشمند را گرامی بداریم. دختران جوان و پسران سخت کوش و آینده ساز جامعه و مردم اینک با در اختیار داشتن پوهنتون خاتم النبیین نگرانی از ادامه تحصیل و ورود به مقطع تحصیلات عالی کشور را نخواهند داشت. خانواده های ما دیگر با مشکل دوری و آوارگی فرزندان شان برای فراگیری تحصیل عالی روبرو نخواهد بود. و این امر بزرگترین فرصت و نعمت الهی است که با دعای خیر مومنین و فضل الهی و همت همکاران و اساتید فرهیخته و خدمتگذار این مرکز علمی فراهم گردید.

به امید شکوفایی گسترده تر جوانان آینده ساز کشور و طراوت بیشتر درخت تنومند علم و دانش در کشور عزیزمان افغانستان.

نشریه پیام خاتم با جناب محترم آقای خموش ریاست پوهنتون

غزنی، در باره برگزاری امتحان کانکور در ولایت غزنی

با تشکر از ریاست محترم پوهنتون غزنی جناب آقای خموش که وقت خود را در اختیار نشریه پیام خاتم قرار داد، تا معلومات در باره برگزاری کانکور ولایت غزنی برای داوطلبان کانکور ارائه نمایند.

۹

به غزنی بیاید، بعد از توزیع کارت های کانکور داوطلبان امتحان اخذ خواهد شد، البته انتقال مواد امتحان کانکور و هیئت بستگی به مقامات امنیتی دارد که در کدام روز انتقال می دهد بعد از آمدن هیئت زمان برگزار امتحانات مشخص خواهد شد.

پیام خاتم: محل برگزاری امتحان کانکور در کجا می باشد؟

رئیس پوهنتون غزنی: در باره وضعیت محل برگزاری کانکور با مقام ولایت و قومندان امنیه غزنی و ریاست معارف صحبت شده است، دو محل برای برگزاری امتحان امسال پیشنهاد شده است، نتیجه نهایی بعد از آمدن هیئت از کابل معین خواهد شد.

پیام خاتم: تعداد اشتراک کنندگان امسال در کانکور چقدر است؟

رئیس پوهنتون غزنی: تعداد اشتراک کنندگان امسال بیشتر از ۱۱۵۰۰ نفر است، که بعد از آمدن هیئت از کابل

پیام خاتم: زمان برگزاری امتحان کانکور در ولایت غزنی چه وقت است؟

رئیس پوهنتون غزنی: وزارت تحصیلات عالی همه ساله تصمیم دارد که ولایات سرد و صعب العبور را در مرحله اول قرارداد دهد، که تاکنون در ولایات بامیان، دایکندی، بدخشان، نورستان، غور، بادغیس امتحان کانکور برگزار شده است و یا در حال برگزار شدن است، ولایت غزنی نیز در جمع همین ولایات است، قرار است در هفته آینده اگر مشکلات تخنیککی پیش نیاید هیئت برگزاری کانکور از کابل

آمار دقیق مشخص خواهد شد که چه میزان از این اشتراک کنندگان مستحق امتحان می باشد و چه تعداد نمی باشد.

پیام خاتم: با توجه به مشکلات سال گذشته، امسال چه راه کارهایی را برای جلوگیری از این مشکلات در نظر گرفته اید؟

رئیس پوهنتون غزنی: انسان از شکست ها و مشکلات باید درس بگیرد، تا بار دوم آن مشکلات پیش نیاید، ما برای حل مشکلات دو راه کار را در نظر گرفته ایم:

یک امتحان باید در فضای باز برگزار شود و دوم امتحان در سه روز برگزار شود چنانکه سال گذشته در دو روز برگزار شد.

سال گذشته در ۴۵ محل ما امتحان را برگزار کردیم امسال در ۲۰ محل در سه روز که هر روز حدود چهار هزار نفر شامل امتحان خواهد شد.

پیام خاتم: وضعیت ناظرین کانکور چگونه خواهد بود؟

رئیس پوهنتون غزنی: امسال در صورتی که تعداد محلات امتحان کم شود، ناظرین نیز کم خواهد شد، تعداد چهل نفر از کابل به عنوان هیئت برگزار کننده خواهد آمد و تعداد ۱۶۰ نفر منتحن نیاز مندیم که اساتید پوهنتون کفایت نمی کند تلاش داریم که آمرین معارف و لسوالی ها و از استادان دارالمعلمین استفاده نمایم چون شناخت کافی از این معلمین داریم.

پیام خاتم: نتایج کانکور چه زمان اعلان خواهد شد؟

رئیس پوهنتون غزنی: نتایج کانکور بستگی به ختم پروسه کانکور در کل کشور دارد، هر زمان که امتحانات به کلی تمام شد به دنبال آن نتیجه اعلان خواهد شد. وزارت تحصیلات عالی تلاش دارد قبل از سال جدید نتایج را اعلان کند.

پیام خاتم: نقش پوهنتون خاتم النبیین در برگزاری کانکور غزنی چگونه است؟

رئیس پوهنتون غزنی: پوهنتون خاتم النبیین همکار همیشگی ماست، ما در سال گذشته شاهد همکاری های زیاد این پوهنتون بودیم، داکتر صاحب عیبید وزیر تحصیلات عالی نیز شخصا از این پوهنتون بازدید کرده است و این پوهنتون را از پوهنتون های خوب کشور دانسته است، سال گذشته بیشترین خواهران را در ایام کانکور اسکان داده بود که این موضوع قابل قدر دانی است.

سخن پایانی

داوطلبان عزیز کانکور امسال بدانند که هیچ ولایت امتیاز خاص ندارد، غزنی، کابل، نورستان، هلمند و... یکسان است، هیچ تبعیضی به اساس زبان، قوم و منطقه در کانکور وجود ندارد، هر که به اساس لیاقت و انتخاب رشته خود به پوهنتون ها راه پیدا خواهد کرد.

آمریت فرهنگی - تربیتی

مقالات

راهکارهای کاهش اضطراب در امتحان

داکتر علی رضا ناصری / استاد شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص)

شد دیگر محصلان نیز همین وضعیت من را دارند. این طور نیست که آنها پیشاپیش از همه چیز با خبر باشند و من بی خبر! من در حد توانم تلاش نموده‌ام و به اندازه معلوماتی که دارم می‌توانم از عهده پاسخ گفتن برآیم. این نکته بسیار کلیدی را باید در ذهن داشته باشید که اگر آرامش خود را حفظ نکنید ممکن است حتی از همین معلوماتی که دارید هم نتوانید در امتحان بهره بگیرید. مانند کسی که با زحمت تمام، عصاره گلها و گیاهان کمیاب را از کوه و صحرا در یک شیشه جمع نموده باشد و در هنگام استفاده بر اثر بی احتیاطی آن شیشه از دستش بیفتد و تمام زحماتش به هدر رود. پس به خود اطمینان دهید که حداقل آن چه را بلد هستید به راحتی می‌توانید جواب دهید و باقی‌اش را با حدس و گمان تا اندازه‌ای حل خواهید نمود.

۲ - غذای مناسب

خوردن غذای مناسب در شب و روز امتحان بسیار مؤثر است. گرچه تفصیل اینها را باید در کتابهای طبی بررسی کرد اما اجمالاً بدانید که پر خوری، غذای چرب، بسیار شیرین و یا بسیار تند، نوشابه‌های گازدار، دواهای خواب‌آور و امثال اینها که بدن را دچار کسالت و دستگاه گوارش را دچار زحمت می‌کند در ایام امتحان بسیار مضر هستند و جداً باید از آنها اجتناب ورزید. در عوض استفاده از میوه‌ها و سبزی‌های تازه، چهار مغز، پسته، بادام، توت خشک، کشمش، شیر و عسل به اندازه مناسب توصیه می‌شود. در هنگام امتحان معده نه آن قدر پر باشد که تمام انرژی بدن به جای مغز، صرف معده

با توجه به نزدیک شدن به ایام امتحانات پایان سمستر دوم در پوهنتون خاتم النبیین (ص) و نیز ایام برگزاری کانکور در ولایت غزنی که تعداد بسیاری از محصلان و خانواده‌های آنان را به خود مصروف نموده لازم است ملزم به یادآوری نکاتی است که ضرورت مبرم محصلان در این ایام می‌باشد. گرچه واقعیت این است که برای امتحان نباید در شب امتحان برنامه‌ریزی کرد بلکه از همان ابتدای سال تحصیلی، محصل باید به فکر امتحان باشد و با تنظیم نمودن برنامه ریزی درست، پیگیر درس‌های خود بوده و در پایان هر هفته تمام درس‌های یک هفته را مرور نماید. اگر نقطه‌ای برایش مبهم بود و جایی سؤال داشت از استاد خود در جلسه بعدی آن را پرسد و مشکل را حل نماید تا در پایان سمستر هیچ ابهام و اشکالی برایش باقی نماند و با تسلط تمام وارد جلسات امتحان گردد. اما سخن فعلی ما در مورد راه‌های کاهش اضطراب و کم کردن تشویش محصلان در ایام امتحان می‌باشد که بر اساس تجارب به دست آمده و نظرات کارشناسان تنظیم شده است.

کلید واژه‌ها: مثبت اندیشی، غذای مناسب، خواب کافی، مدیریت زمان، امتحان.

۱ - مثبت اندیشی

این مطلب را مکرر با خود زمزمه کنید که امتحان یک پدیده معمولی در زندگی یک محصل است و بدون دست پاچگی و سردرگمی باید آن را مدیریت نمود. با خود بگویید همان طور که من خبر ندارم چه پرسش‌هایی در امتحان مطرح خواهد

گردد و نه آن قدر خالی باشد که در وسط امتحان بدن دچار ضعف شود.

۳ - خواب کافی

زود به بستر رفتن و حد اقل هفت ساعت خواب در شب امتحان مانند یک داروی معجزه آسا عمل می کند. شما هر چه قدر هم که خوانده باشید اما اگر در روز امتحان کسل و خواب آلوده باشید نمی توانید از تمام توانمندی خود استفاده کنید.

۴ - آماده کردن ضروریات امتحان

تمام وسایلی که در امتحان لازم است از قبیل لوازم تحریر، کارت ورود به جلسه و ... را از شب قبل در یک جای مناسب بگذارید تا صبح هنگام رفتن به جلسه امتحان با آرامش خاطر منزل را ترک نمایید. در ضمن حد اقل نیم ساعت زودتر خود را به محل برگزاری امتحان برسانید تا نگرانی دیر رسیدن به جلسه امتحان شما را دچار تشویش و نگرانی نکند.

۵ - نیایش و توکل بر خدا

یک فرد مسلمان در کنار زحمت و تلاش خود بر این باور است که مؤثر اصلی در این عالم خداوند متعال می باشد؛ بنابراین، در همه حال باید او را خواند و از او استمداد طلبید که خود نیز وعده استجاب داده است: «وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَليُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ» (بقره/۱۸۶).

ترجمه: هر گاه بندگام درباره من از تو پرسند، بگو که من به آنها نزدیکم و به ندای کسی که مرا بخواند پاسخ می دهم. پس به ندای من پاسخ دهند و به من ایمان آورند تا به راه راست هدایت شوند. نیایش و تضرع به درگاه خداوند باعث اطمینان خاطر و قوت قلب انسان می شود؛ زیرا انسان زمانی که خود را به شدت نیازمند و درمانده می بیند یک تکیه گاه مطمئن و پشتوانه مستحکم برای خود می یابد و آرام می گیرد. از همین رو، قرآن کریم مؤمنان را رهنمود می کند: «اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ» (تغابن/۱۳) ترجمه: جز

خدای یکتا خدایی نیست، پس مؤمنان تنها باید بر او توکل کنند. بنابر این، پیش از خروج از منزل حتماً وضو بگیرید، مقداری از آیات نورانی قرآن کریم را تلاوت نمایید و امتحان را نیز با نام و یاد خداوند متعال آغاز کنید.

۶ - مدیریت زمان امتحان

وقتی سؤالات به دست شما رسید یک بار از اول تا آخر آنها را به سرعت مرور کنید. این کار دو فایده دارد: اول این که مغز شما به طور ناخود آگاه سؤالات را تجزیه و تحلیل می کند و در پی یافتن جواب آنها برمی آید؛ دوم شما می توانید پرسش ها را به آسان، متوسط و سخت طبقه بندی کنید. بلافاصله از سؤال های آسان شروع نمایید، بعد متوسط ها را حل کنید و در آخر که خیالتان از بابت این سؤال ها راحت شد هر چقدر وقت ماند به حل مشکل ها پردازید.

۷ - دقت در فهم سؤال

راست گفته اند که فهمیدن سؤال، نصف جواب است. گاهی به خاطر عجله و شتاب در خواندن سؤال ها، محصل با این که جواب درست را بلد بوده اما چون سؤال را اشتباه فهمیده است پاسخ غلط می دهد. مثلاً «می شود» را با «نمی شود» یا «است» را با «نیست» دقت نمی کند و دچار سوء فهم می گردد. پس با آرامش، ابتدا سؤال را بخوانید و اگر پیچیده است چند بار آن را مرور کنید تا سؤال برای شما روشن شود و آن گاه پاسخ دهید. با آرزوی موفقیت و کامیابی برای همه فرزندان این مرز و بوم.

منابع

۱- قرآن کریم.

۲- کیانی، اردشیر، مهارت های تحصیلی، تهران، وراي دانش، ۱۳۸۹، چاپ پنجم.

۳- ملک محمودی الیگودرزی، امیر، پیشگیری و درمان اضطراب و افسردگی، قم، ۱۳۸۸.

کانکور و چالش های موجود

سید امان الله تابش / مسئول عمومی امور محصلان شعبه غزنی

مقدمه

پوهنتون ها راه پیدا نمایند. یگانه مشکل راهیابی به پوهنتون ها سیستم طبقه بندی و پذیرش وزارت تحصیلات عالی می باشد. در کشورهای دیگر در دوره لیسه رشته بندی صورت می گیرد، اما در افغانستان بعد از سپری نمودن امتحان کانکور، متعلمین ما بی نتیجه می مانند و یا هم در رشته دلخواه شان کامیاب نمی شوند. براین اساس، مهمترین چالش متعلمین داوطلب کانکور را می توان در موارد زیر مطرح نمود.

کلید واژه ها: معلمین مسلکی، فساد اداری، انتخاب رشته.

✓ **مشکل نخست**، نبود معلمین مسلکی و با تجربه، کمبود مواد درسی، کمبود مواد کمک درسی و مانند آن سبب شده که، متعلمین عزیز نتوانند بالای دروس خویش تسلط کامل پیدا نمایند. در واقع، تنها متعلمینی که وضعیت اقتصادی شان خوب باشند می توانند به کورس های شخصی رجوع نمایند؛ اما همه میدانیم که وضعیت اقتصادی اکثر شهروندان کشور ما چگونه می باشد؟ خیلی از مکاتب ما شاگردان شانرا به کورس های شخصی می فرستند زیرا خود شان معلم ندارند که پاسخگوی صنوف ۱۰-۱۱ و ۱۲ باشند. اینجاست که از یک طرف متعلمین در دوران مکتب درس نخوانده اند و از طرف دیگر سختگیری های وزارت در امتحان کانکور و راه نیافتن آنها به پوهنتون ها ذهن و روحیه متعلمین را از بین می برد.

✓ **مشکل دوم:** فساد اداری. امروزه فساد اداری در ادارات وزارتخانه ها، در افغانستان تبدیل

افغانستان همه ساله در اواخر برج قوس امتحانات سرتاسری کانکور را آغاز می نماید. امتحان کانکور یگانه راه ورودی محصلین به پوهنتون های دولتی می باشد. خوشبختانه آمار متعلمین افغانستان سال به سال بیشتر شده می رود، به طوری که پوهنتون های دولتی حتی ظرفیت و گنجایش پذیرش آنها را ندارند. در طول یک دهه گذشته مردم علم پرور کشور عزیز ما بصورت سیل آسا اعم از ذکور و اناث راهی مکاتب و پوهنتون ها شده اند. با وجود مشکلات فراوان که فرا روی متعلمین، چه در دوران ابتدایی و چه در دوران متوسطه و چه در مقطع پوهنتون قرار دارد، اما داوطلبان کانکور و تحصیل علم هر روز بیشتر از دیروز می باشد. مشکلاتی مانند نبود معلمین مسلکی و با تجربه، کمبود مواد درسی، نبود لابراتوار های مجهز، کمبود اساتید دارای تحصیلات عالی و غیره... که می تواند هر کدام از این مشکلات؛ موانع بزرگی را برای متعلمین ایجاد نماید.

با وجود این همه مشکلات نوجوانان و جوانان افغانستان راه تعلیم و تربیه را رها نکرده و تلاش می کنند تا مانند جوانان دیگر کشور ها یک کشور آزاد و آرام و یک زندگی مرفه را برای خود و جامعه خود رقم بزنند. زیرا تحصیل برای تمامی جوانان کشور یک امر مهم و سرنوشت ساز تلقی می شود و اکثر جوانان می خواهند که دارای تحصیلات عالی باشند. به همین منظور جهت راه یافتن به پوهنتون تلاش فراوان می نمایند تا از طریق امتحان کانکور به

به یک فرهنگ شده است. فساد مذکور سبب شده که در شته هایی همچون طب، انجیری، حقوق، اقتصاد و امثال آن کسانی راه پیدا کنند که با وزرا، وکلا و دیگر ... افراد و اشخاص ذیصلاح شناخت کافی داشته باشند. مهم این نیست که شخص مذکور استعداد در رشته طب و امثال آن را دارد یا خیر؟ مهم این است که در رشته دلخواه شان کامیاب شود. این نوع رفتار و فرهنگ باعث می گردد تا جوانان با استعداد مایوس و نا امید شوند و همواره بیاندیشند که این همه مشکلات و تلاش های شبانه روزی ما بی فایده است زیرا که نه شناخت داریم و نه پول و پیسه.

✓ **مشکل سوم:** ضعف در وزارت محترم تحصیلات عالی در اعلان نتایج. معمولاً نتایج در اواخر برج حمل و یا اوایل برج ثور اعلام می گردد. این تاخیر در اعلام نتایج، ضربه بزرگی به جدیدالشمولان پوهنتون ها وارد می سازد. زیرا نصاب تعلیمی و درسی شان در مدت کوتاه و باقی مانده تکمیل نمی گردد و این عمل یک جفای بزرگی برای محصلین عزیز می باشد. در حالی که در عصر امروزی و عصر تکنولوژی نباید اینقدر تاخیر در اعلام نتایج داشته باشند. از طرف دیگر ضرور نیست که وزارت محترم از کارمندان با سابقه و کهن سال که هیچ آشنایی با کمپیوتر ندارند کار بگیرند، بلکه باید از طبقه جوان و نیروی جوان استفاده شود. و کار به اهل کار سپرده شود تا کار به موقع شان انجام شود.

✓ **مشکل چهارم:** اساسی ترین مشکل متعلمین انتخاب رشته است.. یعنی متعلم بدون اینکه بداند چند فیصد سوالات را به شکل درست آن حل نموده است مجبور می شود رشته را انتخاب نماید. و همچنان در حین حل نمودن سوالات استرس بیش از حد محصلین را از کار می اندازد یعنی تمامی فکر و ذکر و ذهن شان روی این است که چگونه می توان از این در ورودی بگذرد. اینجاست که

بیشتر محصلین عزیز رشته ها را انتخاب می نمایند بدون اینکه بدانند چقدر نمره را بدست آورده است. از اینکه محصل عزیز بی نتیجه نماند تلاش می کند که حد اقل پایین ترین رشته را نیز انتخاب نماید گرچند که رشته انتخابی مورد علاقه اش هم نباشد. بشتین کسانی بعد از اعلان نتایج تأجیل و یا انصراف می دهند.

✓ **نتیجه گیری:** وزارت معارف در مورد استخدام معلمین مسلکی و با تجربه تلاش های فراوان داشته باشند تا متعلمین عزیز با این همه مشکلات که امروز فرا روی شان می باشند قرار نگیرند. حد اقل شاگردان که در صنوف ۱۰ - ۱۱ و ۱۲ هستند سال یک دو بار در خود مکتب امتحان آزمایشی را سپری نمایند. رهنمود های کانکور و چگونه درس خواندن در تحصیلات عالی را برای متعلمین دایر نمایند. استعداد های متعلمین به رشته های مورد نظر شان ارزیابی گردد و بعد از ارزیابی استعداد های شان برای شان توصیه صورت گیرد تا در کدام یک از رشته ها بیشتر توجه داشته باشد و انتخاب نماید. دوم اینکه وزارت محترم تحصیلات عالی حد اقل سال یک بار هیئت های محترم خویش را در مکاتب ارسال نمایند تا از نزدیک سطح تحصیلی و نحوه آموزش و پرورش در مکاتب را دنبال نماید. بر اساس آن وزارت محترم تحصیلات عالی سوالات کانکور را طرح نمایند. هدایات و رهنمایی های آن ها به متعلمین کمک می کند تا در امتحان کانکور مشکلات این چنینی نداشته باشند. در جریان برگزاری امتحان کانکور از روش مناسب و رفتار مناسب با محصلین استفاده صورت گیرد تا محصلین از استرس کمتر برخوردار باشند. در مورد اعلان نتایج کانکور یک راه حل بهتر دریابند تا محصلین اولاً زیاد منتظر نتیجه شان نمانند و ثانیاً در اولین روز های بهار محصلین مستقیم به صنوف درسی شان باشند و از درس های شان بازمانند.

رمز موفقیت در تحصیل

محمدضیاء حسینی / آمریت فرهنگی_ تربیتی شعبه غزنی

ب) فعال بودن در مطالعه

۱. زمان مناسب را برای مطالعه انتخاب کنید؛
۲. برنامه زمان بندی شده جهت مطالعه قرار دهید و نسبت به آن حساس و مقید باشید؛
۳. برای هر یک ساعت درس در صنف، حداقل دوساعت خارج از صنف وقت بگذارید،
۴. مکان مناسبی برای مطالعه انتخاب کنید و این مکان می تواند کتابخانه، خوابگاه، خانه و یا هر جای دیگر باشد؛
۵. فضای مطالعه باید دارای نور کافی باشد؛
۶. هنگام مطالعه حتما فعال باشید؛ لذا برای این منظور:
الف) نکات مهم را خط بکشید؛
ب) مطالب مشکل را حاشیه نویسی کنید؛
ج) کنار مطالبی که متوجه نمی شوید علامت بگذارید؛
د) مفاهیم مهم را در حاشیه قرار دهید؛
ه) کنار کلمات مهم و خاص را ستاره بگذارید؛
و) از متن به زبان خودتان جزوه نویسی کنید.
۷. چپترهای درسی خود را مرتب مرور کنید؛
۸. در صورت عدم درک مطلب از هم صنفی ها و استاد کمک بگیرید؛
۹. در دوران تحصیل حتما یک تقویم داشته باشید تا بتوانید زمان قرارها، صنف، مباحثه، تحویل طرحها و کارهای دیگر خود را بخاطر بسپارید؛
۱۰. دقت خود را در مطالعه افزایش دهید؛ و مطالعه را با انگیزه و طرح سوال شروع کنید؛
۱۱. نسبت به سلامت خود حساس باشید، برای این منظور:
الف) غذای کافی و انرژی زا مصرف کنید؛
ب) استراحت و خواب کافی داشته باشید؛
ج) حتما یک فعالیت ورزشی را در برنامه روزانه خود

این نوشته نگاهی کوتاه به رمز موفقیت یک متعلم و محصل در ایام تعلیم و تحصیل دارد.

در این نوشته تلاش شده است تا راه های موفقیت در تحصیل جهت استفاده محصلین به صورت مختصر فهرست شود.

کلید واژه ها:

فعال در صنف، فعال در مطالعه، اقدامات موثر، کانکور.

را هبایی موفقیت در تحصیل

الف) فعال بودن در صنف

۱. لوازم ضروری مانند کتاب، کتابچه، برگ یاد داشت برداری و قلم را همیشه با خود داشته باشید؛
۲. به موقع در صنف حاضر بوده، هیچوقت ساعات اولیه صنف را از دست ندهید؛
۳. همیشه مروری بر مطالب قبلی درس داشته باشید؛
۴. هنگام درس استاد به دقت گوش کنید، نوت برداری کنید، به بحث بنشینید و از استاد سوال کنید؛
۵. یادداشتهای خود را بلافاصله بعد از درس مرور کرده و نکات مهم را علامت گذاری کنید؛
۶. هیچوقت از پرسش ترسید و اگر مطلبی را نفهمیده اید حتما سوال کنید شاید دیگران نیز همین مشکل را داشته باشد.
۷. حتما در دوران تحصیل یک گروه مطالعه و مباحثه تشکیل دهید و به شکل گروهی درس را مورد بحث قرار دهید؛
۸. سعی کنید از عادت ناپسند غیبت از صنف دچار نشوید زیرا یادداشت های هیچکس به اندازه یادداشت های خود شما مفید نیست؛

داشته باشید؛

د) حتماً یک برنامه هنری را در برنامه روزانه خود داشته باشید؛

ه) در صورت بروز مشکلات جسمانی و روانی به داکتر مراجعه کنید.

ج) اقدامات موثر در راستای موفقیت تحصیلی

۱. اهداف درسی خود را مشخص کنید؛

۲. کریدت های درسی را با دقت انتخاب کنید؛

۳. منابع مطالعاتی هر درس را شناسایی کنید؛

۴. کارمندان و پرسنل مرکز تحصیل و وظایف آنها را بشناسید؛

۵. اوقات خود را منظم کنید؛

۶. مهارت های مطالعاتی خود را ارتقا بخشید؛

۷. مهارت های نوت برداری خود را ارتقا بخشید؛

۸. مهارت های سخن گفتن خود را بالا ببرید؛

۹. در فعالیتهای گروهی شرکت کنید تا مهارت ها و تجربیاتان ارتقا پیدا کند.

د) نکاتی که در جلسه کانکور رعایت شود

۱. محصلین قبل از ورود بر سر جلسه امتحان کانکور باید

۲. از نگاه روحی و روانی کاملاً آرام باشد، استرس نداشته باشد

۳. حد اقل در شب امتحان از مطالعه پرهیز نماید.

۴. در سر جلسه امتحان با فکر آرام اول باید سوالات ساده را حل نماید.

۵. سوالات مشکل و پیچیده را باید در اخیر حل نماید زیرا که اگر در ابتدا در گیر سوالات مشکل سوالات ساده نیز آسیب پذیر می گردد.

۶. در شروع امتحان فکر و ذهنش به سوالات و پاسخنامه باشد نه اینکه انتظار نقل را در ذهنش پیروراند.

۷. تلاش نهایی صورت گیرد تا ذهن خود و هم اطرافیانش را مختل نسازد.

۸. انتخاب رشته مطابق با همان استعداد و توانایی خود دانش آموز باشد نه اینکه فامیل یا رفقایش چه می گویند.

۹. سوالات معمولاً چهار گزینه ای می باشد در ابتدا باید صرف تیک مارک خیلی کم رنگ زده شود تا بار آخر

خود را مطمئن نماید که جواب که تیک خورده درست است یا غلط است.

۱۰. وقتی خوب بالای سوالات اطمینان حاصل نمودید آنوقت خانه ها را کاملاً سیاه نمایید.

۱۱. اگر از بین چهار گزینه حتی دو مورد شان را هم سیاه نمایید در آنصورت پاسخ شمارا اشتبا می گیرد. باید یکی از آن چهار گزینه را سیاه نمایید.

۱۲. مشخصات و آی دی نمبرتان را فراموش نکنید.

۱۳. علاوه بر آن یک کاپی از کارت ورود در امتحان نیز داشته باشید.

فورم کانکور، پاسخنامه، کتابچه سوالات و کارت ورود به امتحان با یک دیگر شان مطابقت داشته باشد یعنی شماره آنها را باهم تطبیق نمایید.

بیشتر تلاش روی موضوعات که داوطلب تسلط کامل دارد صورت گیرد.

زمانی یک محصل موفق است که رشته مورد علاقه و استعداد خویش را انتخاب نماید.

ممکن یک متعلم از استعداد و توانایی خوبی برخوردار باشد اما اگر در جریان امتحان استرس داشته باشد همه چیز را فراموش می کند و نتیجه هم مسلماً منفی می باشد.

هر قدر خود را در جریان امتحان راحت و آزاد احساس نمایید به همان میزان موفق می باشید.

در سوالات چهار جوابه معمولاً باریکی های وجود دارد که اگر استرس و یا ترس داشته باشید ولو که تسلط کامل هم بالای آن داشته باشید بی فایده است.

خیلی ها زیاد می خوانند اما در جریان امتحان اعتماد به نفس خود را از دست می دهد لذا همه ی آنچیز های را که یاد داشته است فراموش می شود.

نتیجه گیری: اگر شما نسبت به نکات یاد شده دقیق و حساس باشید، یعنی در صنف فعال باشید، در مطالعه فعال باشید، اقدامات موثر در راستای موفقیت تحصیلی داشته باشید، به صورت آرام به سوالات امتحانی کانکور پاسخ گوید، یقیناً موفق می شوید.

مطالعه، هنر موفقیت در تحصیل

محمد رحیمی / آمریت تحقیقات علمی شعبه غزنی

شیوه های مطالعه

الف) ایجاد انگیزه

یکی از مهم ترین عواملی که به یادگیری مطالب کمک می کند و یادگیری را سهل و سریع می سازد انگیزه است. «انگیزه به حالت های درونی اُرگانیزم که موجب هدایت رفتاری به سوی نوعی هدف می شود اشاره می کند.

در واقع انگیزه از مهم ترین عواملی است که پیشرفت فرد را تأمین می کند. انگیزه درجات مختلفی دارد و در سنین مختلف متفاوت است. به عنوان مثال برای یک متعلم ابتدایی تشویق ساده و قول خرید یک کتاب و مانند آن و برای یک متعلم لیسه صحبت از آینده، داشتن شغل مناسب و زندگی شرافتمندانه و راحت، ایجاد انگیزه می کند.

انگیزه بر دو نوع است: الف) انگیزه درونی؛ ب) انگیزه بیرونی.

الف) انگیزه درونی مولود عوامل درونی چون باورها، اعتقادات، آرزوها، و غیره است.

ب) انگیزه های بیرونی مولود عوامل بیرونی چون: پدر و مادر، معلم، دوستان، هم صنفی ها و حتی بعضی از درس ها و کتابهاست.

در ذیل فنونی معرفی شده است که متعلم با به کار بستن آن می تواند تا حد زیادی در خود ایجاد انگیزه کند و بین خود و دروس ایجاد علاقه نماید.

انسان ها در طی قرون و اعصار همواره تجربه و معلومات کسب نموده و آن را در اختیار نسل های بعدی قرار داده و در این راه هیچ گاه از حرکت باز نایستاده اند. آگاهی از این تجارب و معلومات منوط به استفاده از ابزارها و شیوه هایی است که ما را در استفاده بهینه و مؤثر از علم و تکنولوژی یاری می بخشد. یکی از این شیوه ها فنون آشنایی با اصول و روش های مطالعه می باشد. امروزه مطالعه یکی از مهم ترین روش های افزایش معلومات است که اگر به طور صحیح انجام شود می توان در مدت زمان کوتاه اطلاعات بسیاری کسب نمود.

امروزه علم گسترش بسیاری یافته و روز به روز بر دامنه آن افزوده می گردد. از سویی مشغله های دنیای مادی همواره فرصت های مطالعه را کمتر می کند. بنابراین با آموختن روش های علمی مطالعه می توان در مدت اندکی اطلاعات وسیعی به دست آورد.

کلید واژه ها: مطالعه، ایجاد انگیزه، تنظیم برنامه،

معنای مطالعه

مطالعه از باب مفاعله، به معنی خواندن کتاب است و طلع به معنی بر آمدن است و در اصطلاح ادبیات، نوعی از خواندن بی صدا را گویند. در جای دیگر آمده است: «مطالعه به ضم «م» و فتح «لام و عین» نگریستن به هر چیزی برای واقف شدن به آن و تأمل و تفکر و اندیشه و نظر به دقت است.

فنون ایجاد انگیزه

۱. هدف هر درس یا کتاب را در آغاز مطالعه دقیقاً بدانید
۲. مطالب کتاب را از ساده به دشوار یاد بگیرید
۳. از رقابت و چشم و هم‌چشمی پرهیز نمایید
۴. برای یادگیری مطالب کتاب از چند روش استفاده کنید. به عنوان مثال مباحثه کردن، تمرین و تکرار.
۵. تا آن جا که ممکن است فصل های یک درس را با یکدیگر و درس های دیگر را با هم مربوط سازید
۶. مطالب آموخته شده را تا حد ممکن در موقعیت های روزمره خود به کار ببرید و از این مطالب مثال بسازید
۷. هیچ گاه از نام درس نهراسید

ب) تنظیم برنامه

برای مطالعه برنامه ای مشخص و در عین حال به حد کفایت انعطاف پذیر، چنان که در عمل قابل اجرا باشد لازم است؛ زیرا داشتن «برنامه مشخص مطالعه» نیروی تمرکز حواس را زیاد می کند. اگر متعلم و محصل بداند که چرا فلان کتاب را مطالعه می کند و مدت زمان لازم برای مطالعه و یادگیری آن چه مقدار است؟ مطالب پیچیده کتاب کدام قسمت است؟ و زمان یادگیری مناسب آن چه موقع است؟ موفق تر خواهد بود تا این که بدون دانستن پاسخ این سؤالات مطالعه را آغاز کند

زیرا پاسخ به این سؤالات، تمرکز حواس را فراهم می سازد و کوشش فراوان برای تأمین این تمرکز را به حداقل می رساند. با تنظیم برنامه مشخص مطالعه و اجرای دقیق آن از ابتدای سال تحصیلی، متعلم می تواند از خطر انباشتن مغز در آخرین دقایق پیش از امتحان اجتناب کند.

در تنظیم برنامه باید به نکات ذیل توجه داشت

۱. برنامه باید قابل انعطاف باشد

۲. برای مطالعه هر درس وقت کافی منظور کنید

۳. برنامه را متناسب با روحیه شخصی خود تنظیم کنید

۴. مرور هفتگی درس ها را در برنامه بگنجانید

۵. وقت مطالعه هر درس حتی الامکان نزدیک تر به ساعات آن درس تعیین شود

۶. هر جلسه مطالعه را به چند قسمت تقسیم کنید

ج) رفع مزاحم ها یا منحرف کننده های

حواس

شاید برایتان بارها اتفاق افتاده باشد هنگام مطالعه صدای تلویزیون یا رادیو یا حضور یک مهمان و... توجه شما را به خود جلب کرده و وقتی به خود می آید متوجه می شوید مدت زیادی از وقت خود را تلف کرده اید و از زمان مطالعه هم چیزی باقی نمانده است، به این عوامل که باعث انصراف شما از مطالعه می شود منحرف کننده های حواس می گویند. از منحرف کننده های بیرونی، بعضی قابل کنترل هستند، مثل صدای تلویزیون و بعضی دیگر قابل کنترل نیستند، مثل سروصدای موترها در سرک و فکر کردن مثلاً متعلم هنگام مطالعه کتاب تاریخ، به شخصیت نادر شاه توجه اش را به خود جلب کرده و با او در جنگ ها شرکت می کند و به گونه ای از مطالعه دور می شود و بعد از گذشت مدت طولانی متوجه می شود که هنوز یک صفحه بیشتر نخوانده و با نادرشاه به تصرف شهرهای هندوستان مشغول بوده است!

برای رهایی از این امر در مواقعی که منحرف کننده ها بیرونی هستند باید مواردی که قابل کنترل هستند را از اطراف خود دور کنید. برای رهایی از منحرف کننده های درونی نیز باید فواصل زمانی تمرکز روی درس مورد مطالعه را کوتاه کنید یا بعد از خواندن هر صفحه نکته برداری نمایید.

د) زمان مطالعه

یکی از عاقلانه ترین و در عین حال مشکل ترین قوانین مطالعه، داشتن برنامه منظم و به کار گرفتن آن است. مشکل بودن این کار از این نظر است که علاوه بر وسوسه ها و مزاحمت های گوناگون، اغلب وقفه ها و فاصله های ناخواسته ایجاد می گردد. با وجود این اگر به مطالعه و تحصیل علاقه دارید برنامه ای را طرح کنید و طرح خود را به مرحله اجرا در آورید. بهترین زمان مطالعه بستگی به موقعیت و عادات فردی افراد دارد، بعضی ها عادت دارند تا نیمه های شب بیدار بمانند، بعضی ها صبح زود و...

افراد باید خودشان نبض خود را در اختیار بگیرند و وقت مطالعه را برای خود تعیین کنند. به طور کلی می توان گفت که دروس حفظ کردنی را صبح زود بهتر می شود فرا گرفت، اما در هر حال هیچ زمانی برای مطالعه و فراگیری نامناسب نیست.

توصیه هایی در رابطه با وقت مطالعه

۱. واقع گرا باشید (ساعتی را که برای تمدد اعصاب لازم دارید در برنامه خود بگنجانید).
۲. برای درس هایی که به صورت خطابه و سخنرانی توسط استاد در کلاس ایراد می گردد، بلافاصله بعد از پایان درس فرصتی برای مطالعه در نظر بگیرید
۳. برای جلوگیری از انباشته شدن ساعات مطالعه آن را در طول روز پخش کنید
۴. برای هر ساعت درس، حداقل دو ساعت مطالعه و تمرین در نظر بگیرید
۵. بالاتر از همه وقت را غنیمت بشمارید و از آن کمال استفاده را ببرید

ه) محیط مناسب برای مطالعه

ایجاد محیطی که برای مطالعه شخص شما

مناسب باشد، اهمیت بسیار دارد. عناصر تشکیل دهنده یک محیط کاملاً مناسب برای مطالعه، برای همه کس یکسان نیست. هر کس باید خود، آن ها را کشف و تعیین کند. ولی روی هم رفته گروه زیادی از محصلین موفق رعایت توصیه های زیر را برای مطالعه ثمربخش و بسیار مفید تشخیص داده اند

۱. اتاقی مختص مطالعه تعیین کنید. اتاقی را انتخاب کنید که هر روز، و در صورت امکان در ساعت های معینی از روز در اختیار شما باشد

۲. مکان مطالعه به گونه ای باشد که در آن «صدای عبور و مرور» و سایر موجبات انصراف حواس حداقل باشد.

۳. جریان هوای تازه را در اتاق تأمین نمایید. تمرکز حواس نیازمند حداکثر کارایی و کفایت جسمی و روحی است. اتاقی که اکسیژن به اندازه کافی ندارد استعداد و کفایت جسمی روحی را کاهش می دهد، و وقتی شرایط جسمی و روحی فراهم نباشد تمرکز حواس به وجود نمی آید. بنابراین جریان هوای تازه را در اتاق تأمین نمایید.

۴. درجه حرارت مکان مطالعه را ملایم نگاه دارید.

۵. برای اتاق مطالعه نور مناسب در نظر بگیرید. در شرایط معمولی و عملی، نوری معادل بیست و پنج تا سی شمع برای مطالعه لازم است. علاوه بر نوری که مخصوص میز مطالعه است، همه فضای اتاق باید به حد کافی روشن باشد. نور کافی مانع ایجاد تضاد نوری میان دو قسمت از فضای اتاق می شود. تباین و تضاد نوری موجب کشیدگی و خیرگی چشم می شود، و خیرگی سبب خستگی سریع چشم است.

مهارت های حل سوالات کانکور

فاطمه احمدی "پاینده" / همکار بخش فرهنگی

باید رها کرد، به کدام تست جواب داد و چگونه زمان را تنظیم نمود. روشی را که در زیر می گوئیم بارها و بارها در منزل و در کانکورهای آزمایشی تمرین کنید تا بتوانید در جلسه کانکور هم آن را اجرا نمایید.

سؤال ها را به ترتیبی که در کتابچه می بینید پاسخ دهید اگر در یک درس تسلط بیشتری دارید، ترتیب جواب دادن به سؤال ها را تغییر ندهید. نظم و ترتیب سؤالات در کتابچه آزمون کاری سنجیده و فکر شده است و درس ها را به طور تصادفی پشت سر هم مطرح نمی کنند حتماً صلاح دانش آموزان و داوطلبان در نظر گرفته می شود. پس بهتر است شما هم به همان ترتیبی که سؤال ها در دفترچه مطرح شده است به آنها پاسخ دهید. در سال های گذشته در کانکور سراسری، ابتدا سؤال های عمومی مطرح شده است تا داوطلبان آرامش و اعتماد خود را باز یابند سپس سؤالات اختصاصی مطرح می شود. در میان دروس اختصاصی نیز اولین درس ریاضی است تا شما در زمانی که ذهنتان آمادگی بیشتری دارد به سؤال ها پاسخ دهید. پس از آن در رشته تجربی سؤالات زیست شناسی مطرح می شود که ضریب و اهمیت بیشتری دارد و نوع درس نیز کاملاً با ریاضی متفاوت است و موجب نوعی استراحت فکری برای شما می شود. پس از آن نوع درس تغییر می کند و شما به سؤالات فیزیک پاسخ می دهید و در پایان کیمیا.

در رشته های ریاضی و انسانی هم ترتیب چاپ سؤالات در دفترچه متناسب با آمادگی ذهنی داوطلبان است. بنابراین ترتیب دروس مختلف بر

بسیاری از داوطلبان در جلسه آزمون اگر با چند سؤال دشوار مواجه شوند ناگهان دستپاچه می شوند و نظم ذهنی خود را از دست می دهند و احساس می کنند همه کانکور را از دست داده اند.

این گونه داوطلبان فکر می کنند دیگران به همه سؤال ها پاسخ می دهند و فقط آن ها هستند که نمی توانند به سؤال ها جواب دهند متأسفانه اگر سؤال های آزمون دشوار باشد متعلم قوی تر بیشتر آسیب می خورند چرا که می خواهند به تمام یا اکثر سؤال ها پاسخ صحیح دهند. اما بد نیست بدانید برخی کسانی که در بهترین و دشوارترین رشته های دانشگاهی قبول شده اند در بعضی درس ها نمره کمتر از ۴۰٪ به دست آورده اند اگر متعلم خوبی هستید و چند درس را خوب خوانده اید؛ مبادا فکر کنید که در کانکور باید به همه سؤالات پاسخ داد. اگر دیدید که نمی توانید به چند سؤال متوالی پاسخ دهید، خود را نازید. مطمئن باشید که دیگران هم وضع شما را دارند. اعتماد به نفس داشته باشید حتی بد نیست در اینجا کمی هم از خودراضی باشید و بگویید وقتی که این سؤال ها برای من دشوار است وای به حال دیگران! داشتن روحیه، در هر مسابقه ای سرنوشت ساز است. از جمله در این مسابقه علمی که کانکور نام دارد. به هر حال توصیه می کنیم در جلسه کانکور به روش زیر تست بزنید. باید بر اعصاب خود تسلط داشته باشید و درست مانند یک شطرنج باز ماهر یا یک فرمانده نظامی در سخت ترین شرایط تصمیم بگیرید که چه کار کنید و بهترین کار در هر لحظه کدام است. در هر لحظه باید تشخیص دهید، کدام تست را

صحیح آزمون دادن و روش‌های کاربردی مدیریت آزمون تقسیم‌بندی کرد. روش‌های صحیح آزمون دادن روش‌هایی هستند که مانع از مواجهه با کمبود وقت در جلسه‌ی آزمون می‌شوند و سبب می‌گردند تا از هر درسی به اندازه‌ی تسلط و توانایمان نتیجه بگیریم. این روش‌ها عبارتند از:

۱. زمان‌بندی قبل از آزمون همان‌طور که می‌دانید در ابتدای کتابچه سوالات آزمون‌ها برای سوالات هر درس یک زمان پیشنهاد شده است. اگرچه این زمان‌ها مطابق با استانداردها و ویژگی غالب دروس بهترین زمان‌های ممکن برای پاسخ‌گویی به سوالات هستند، اما شما می‌توانید با توجه به شناختی که از روحیات و توانایی‌های خود دارید زمان‌بندی مناسبی برای جلسه آزمون در نظر بگیرید. مثلاً ممکن است زمان‌بندی شخصی در دروس عمومی به این ترتیب باشد که ادبیات (۱۵ دقیقه)، عربی (۲۵ دقیقه)، زبان (۲۰ دقیقه) و دینیات (۱۰ دقیقه).

به همین ترتیب برای دروس اختصاصی نیز زمان‌بندی مناسبی در نظر بگیرید و حتی‌الامکان در اجرای آن تلاش کنید این اصلاً به این معنی نیست که شما در تمام مدت چشم به ساعت دوخته و تمرکز خود را از دست دهید. بلکه برای مطابقت با زمان از پیش تعیین شده پس از پاسخ دادن به نیمی از سوالات، به ساعت خود نگاهی بیندازید.

اگر مطابق با زمان و یا جلوتر از زمان باشید که هیچ، ولی در صورت عقب بودن از برنامه اندکی به سرعت خود بیافزایید. اما به یاد داشته باشید که افزایش سرعت به معنای افزایش دلهره و عصبی شدن نیست و در صورت عدم اتمام سوالات یک درس در زمان مقرر، فوراً به سراغ درس بعدی بروید و به هیچ‌وجه اجازه ندهید این مسأله به پاسخ‌گویی به سوالات سایر دروس لطمه بزند.

۲. روش یک ضرب دو ضرب (وزنه‌برداری) برای

جلوگیری از اتلاف وقت و استفاده‌ی بهینه از زمان، تست‌های آزمون را به سه دسته تقسیم کرده و سه نوع برخورد با آن‌ها خواهیم داشت: الف) سوالاتی که جواب آن‌ها را بلد هستیم یا فکر می‌کنیم در کمتر از یک دقیقه آن‌ها را به جواب می‌رسانیم، که به این سوالات باید همان لحظه جواب داد.

ب) سوالاتی که بعد از حل به جواب نمی‌رسد یا این که به نظر می‌رسند که وقت گیرند. این سوالات را با یک ضربدر مشخص می‌کنیم، یعنی «باشد برای بعد» پس می‌رویم سراغ سوالات بعدی.

ج) سوالاتی که مطمئن هستیم «بلد نیستیم» با دو ضربدر مشخص می‌کنیم، یعنی به این سوالات دست نخواهیم زد. پس از این که تمام تست‌ها را یک‌بار تا انتها بررسی کردیم و گروه یک را پاسخ دادیم بار دوم در صورت داشتن وقت کافی به تست‌های گروه دوم می‌پردازیم، به این ترتیب شما می‌توانید به بیشترین تست‌ها در کمترین زمان ممکن پاسخ بگویید فراموش نکنید که امتیاز تست آسان متوسط و سخت یک درس در کانکور یکسان است و اگر از چنین روشی استفاده کنید می‌توانید زمانی را که صرف حل کردن تست سخت می‌کنید، به پاسخ‌گویی به ۵ تست متوسط یا شاید ۱۰ تست آسان اختصاص دهید.

تذکر مهم: اشتباهات غیرعلمی در کانکور شایع‌تر از اشتباهات علمی داوطلبان است. اشتباهاتی نظیر الف) «نیست» را «است» دیدن و بالعکس ب) عجله کردن در خواندن صورت‌مسأله ج) انتخاب گزینه‌ی هم‌شماره با پاسخ سوال مثلاً در سوالات فیزیکی بعد از کلی محاسبه به جواب ۲ می‌رسید که این جواب در گزینه‌ی ۴ وجود دارد و شما به اشتباه گزینه‌ی ۲ را به عنوان پاسخ صحیح انتخاب می‌کنید

د) عدم تطبیق شماره سوال حین انتقال پاسخ به

پاسخ برگ و... سعی کنید از همین امروز در مورد رفع چنین مشکلاتی اقدام کنید. چرا که افزایش دقت ممکن نیست مگر با تمرین کردن. نمونه‌ی همین اشتباهات نه تنها در کنکور آزمایشی بلکه حین تست زدن در منزل نیز رخ می‌دهد. حتی اگر افزایش دقت باعث پایین آمدن سرعت پاسخ‌گویی شما شود سعی کنید از امروز تمرین دقت را در اولویت قرار دهید، چرا که افزایش سرعتی که منجر به بی‌دقتی و گرفتن نمره‌ی منفی شود، ارزشی ندارد.

دسته‌ی دوم از توانایی‌ها که بایستی به تقویت و تمرین آن‌ها پردازیم روش‌های مدیریت آزمون است. قبل از توضیح این بحث کمی با خود بیاندیشید آیا نمونه‌ای از این موقعیت‌ها را در جلسه‌ی آزمون تجربه کرده‌اید

۱. برخوردن به چند سوال سخت پی‌درپی، خصوصاً در درسی که در آن احساس تسلط و توانایی بیشتری دارید.

۲. به یاد آوردن انتظارات و خواسته‌های دیگران.
۳. اعتماد نسبت به خود، توانایی‌ها و قابلیت خود.

۴. نگاه کردن به خانه‌های سفید پاسخ‌برگ و آمارگیری از سوالاتی که قادر به پاسخ‌گویی نبوده‌اید، در این حالات تمام قوایتان تحلیل می‌رود، پس بیشتر از یک راهکار به شما توصیه نمی‌کنم: چند لحظه آرامش و تمرکز، اندیشیدن به بهترین راه تسلط به خود و ادامه‌ی کار اجازه ندهید افکار مخرب تمرکز شما را به هم زده و در شما اضطراب ایجاد کند. خود را از قبل برای پاسخ ندادن به بعضی از سوالات آماده کنید. اگر به چند تست پشت سر هم برمی‌خورید که نمی‌توانید به آن‌ها پاسخی بگویید، مطمئن باشید این مساله کاملاً اتفاقی است و هرگز به معنای عدم تسلط و توانایی شما در پاسخ دادن به سایر

سوالات نیست. هر آزمون مجموعه‌ای از سوالات آسان تا سخت است و کسی موفق‌تر است که به سوالات آسان و متوسط پاسخ گوید. از طرفی به اندازه‌ی زمان و انرژی‌ای که صرف مطالعه‌ی یک درس کرده‌اید از خود توقع داشته باشید و تصور نکنید که بایستی تمام مطالب یک درس یا یک بخش را به یاد داشته باشید اساس تست زدن شما از زمان مطالعه‌تان در منزل پایه‌ریزی می‌شود. به دانسته‌هایتان اعتماد کنید. آزمون فقط آخرین مرحله‌ی آموختن است، یعنی پیاده کردن آن‌چه قبلاً آموخته‌اید. پس در هنگام پاسخ‌گویی به سوالات تنها هدف‌تان تمرکز و سعی در استفاده از تمام آموخته‌هایتان باشد و اجازه ندهید افکار مخرب و منفی با انرژی‌ای که از شما می‌گیرند مانع از نتیجه‌گیری مطلوبتان شوند، تا به نتیجه‌ای که شایسته‌ی میزان مطالعات و سواد شماست دست یابید سعی کنید از همین حالا همراه درس‌ها تست بزنید ولی فعلاً خیلی روی تست‌ها وقت نگذارید، فعلاً بعد از مطالعه صورت سوال، راه حل آن را در ذهن خود و بدون دست بردن به قلم، بررسی کنید بعد به قسمت پاسخ سوال رفته و جواب سوال را با راه حل خود مقایسه کنید، اگر یکی بود و شما راه حل را درست حدس زده بودید، از آن سوال بگذرید، در غیر آن پاسخ را با دقت بخوانید.

در واقع مهارت نهایی تست زنی را باید از چند ماه قبل از امتحان کسب نمایید؛ چند ماه قبل از امتحان تست‌ها را به طور کامل حل کنید و به جواب نهایی برسید تا محاسبات شما هم قوی شود. هر وقت احساس کردید دقت و سرعت شما به حد کافی رسیده است باز هم از هر چند تست یکی را کامل حل کنید و از بقیه سریع بگذرید.

دکانکور د آزموینی وړتیاوی اولاری چاری

عبدالحمید امیری داقتصاد پوهنځی د دریم کال محصل

سریزه

دغه ډول پوښتنی باید د x په علامه سره نښانی کړی او له هغه څخه باید تیر شی ترڅو دوخت مدیریت په ښه توگه مراعات شی.

ټکی: هغه پوښتنی چی ځوابونه یی ساده او آسان وی وټاکو اوس د سختو او اوږدو سوالونو وار دی. ددغه پوښتنو دحلولو لپاره باید د(منځ وړلو انتخاب) څخه استفاده وشی یعنی په هغو انتخابو پسی لارښو چی سل په سله وی په دغه طریقه د ۲۵٪ بریالیتوب ته نږدی کیږو. په دوهم ځل باید هغه ټاکنه تر نظر لاندی ونیسو چی زیاد صحیح وی هغه ته لومړیتوب ورکړو.

ولی وروسته گام: هغه پوښتنی چی ډیری اوږدی وی گران زده کوونکی باید پاملرنه وکړی چی دوخت مدیریت په خاطر هغه د آزموینی په آخیرنی برخه کی ځواب ورکړی تر څو وکړای شی چی ساده او آسان سوالونو ته په چټکی سره ځواب ورکړی. په دغه وروستی برخه کی باید دله منځ وړلو انتخاب څخه کار واخیستل شی یعنی اول غلط ځوابونه نښانی کړو وروسته باید د صحیحو ځوابونو په لټه کی سو

پاملرنه: دیادونی وردی چی گران زده کوونکی حتمی باید ټول ځوابونه وویایی ځکه ممکنه ده چی اول ځواب (الف) صحیح وی څلورم ځواب (د) تر هغه صحیح تروی ډیر زده کوونکی باید دغه ډول سوالونو ته پاملرنه نکوی او سوچ کوی چی صحیح اودرست ځواب یی انتخاب کړی دی یواځی د اول (الف) ځواب په ویلو قناعت کوی په داسی حال کی چی د (د) انتخاب تر هغه زیادتر صحیح وی. په پای کی گران زده کوونکی دکانکور تر پیل کیدلو مخکی پر خدای ع ټوکل، آیت الکرسی په ویلو او دڅو ژوروساگانو په کینلو سره او دڅودانو خرماو په خوړل له یاده مه باسی. هیله لرو چی ټول گران زده کوونکی په دی لوی علمی رقابتی او سرنوښت جوړونکی آزموینی کی بریالی واوسی.

گران زده کوونکی پوهیږی چی گدون په علمی مسابقوکی دکانکورتر عنوان لاندی یاپوهه لاس ته راوړل دڅو کلونوپه دوام کی په پوره ډول سره توپیر لری. یاپه بل عبارت دپوهی او وړتیا یا دپوهی اوتوانایی ترمنځ په پوره ډول توپیر شته. گدون په کانکورکی اود څلورځوابونو پوښتنو په حقیقت کی یوډول وړتیا اوتوانایی ده. سربیره پردی دغه لنډه مقاله دصحیح پوښتنو سره آشنا کوی ځکه چی گرانو زده کوونکو د زده کړی دلاس ته راوړلو دوره شاته پریښی او په دغه مرحله کی باید هغه څه باید زده کړی چی په عمل کی غلط او صحیح انتخاب تشخیص کړی. له بل پلوه هغه څه چی دکانکور او دپوښتنو په حل کی له خاص اهمیت څخه برخوردار ده دوخت مدیریت دی. دوخت مدیریت یعنی له موجوده وخت څخه گټه اخیستل په ښه توگه. گران زده کوونکی باید پوهیږی چی دلومړی ځل لپاره دوخت مدیریت او هغه هم په یو علمی رقابت او سرنوشت جوړونکی تجربه کوی او هیله لرو چی دغه تجربه بریالی وی. له همدی کبله دصحیح دوخت مدیریت او دپوښتنو صحیح حلولو صحیح لاری چاری څلورانتخابه ترڅیرنی لاندی نیسو.

۱- پوښتنی باید ساده او آسانی وی چی په یو ځل ویلو باندی دهغوی ځواب قابل د درک او انتخاب وی.

۲- هغه پوښتنی چی یوڅه مشکلی وی دغه ډول سوالونه باید دوه ځلی وویل شی که چیری د صحیح ځواب په انتخاب کی د شک او تردید سره مخامخ شی هغه د x په علامه سره مشخص کړی او هیڅکله دهغوی په مخ باندی مدیریتی او وروسته دهغوی دحل لپاره بیرته راوگرځی.

۳- هغه پوښتنی چی ډیری مشکلی وی او یا اوږده عبارت دی یا داچی ځوابونه یی ډیر زیات اوږده وی

گزارش ما

تجلیل از روز معلم در شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص)

آمریت فرهنگی _ تربیتی

توسط نماینده اساتید این شعبه جناب آقای استاد محمدعلی حیدری قرائت شد.

سخنران اول این محفل استاد حسین حبیبی ریاست محترم این شعبه بود که ضمن خوش آمدگویی از مهمانان و حضار محفل، به نکات ذیل اشاره نمودند:

۱. مشکل اساسی امروز افغانستان در نبود پول و سرمایه نیست، بلکه مشکل اساسی کشور ما سرمایه فکری و اندیشه و انسانهای متخصص و متعهد است.
۲. امروز دیگر قدرت سخت افزاری توپ، تانک و تفنگ نیست، قدرت امروز منطق و استدلال و تفکر و اندیشه است.
۳. ما باور داریم که بالاترین جهاد در افغانستان، جهاد به منظور از بین بردن جهل و نادانی و بیسوادی است و جهاد برای تربیت دختر و پسر متعهد و متخصص و دین دار و وفا دار به وطن است.
۴. اساتید خاتم النبیین افتخار دارند که در

روز سه شنبه ۱۳۹۳/۷/۲۹ محفل گرامی داشت از مقام معلم در شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین برگزار شد، در این محفل علاوه بر محصلین این پوهنتون مهمانان نیز حضور داشتند.

عبدالجامع جامع، رئیس شورای ولایتی غزنی، رحیم نورزی معاون تدریسی پوهنتون غزنی، محمدعابد عابد رئیس معارف غزنی، احمدی آمر ترافیک شهر غزنی، فرید احمد عمری ریاست رادیو تلویزیون غزنیان، مسئولین رادیو تلویزیون ملی، تیم خبرنگاران و رسانه های غزنی و سایر مهمانان دیگر.

محفل با تلاوت زیبای کلام وحی توسط حشمت الله جلالی محصل دانشکده حقوق آغاز شد، سپس گروه سرود خواهران این شعبه سرود ملی را به صورت زنده اجرا نمودند.

بعد از سرود ملی پیام دکتر عبدالقیوم سجادی رئیس پوهنتون و نماینده مردم در پارلمان

باید استفاده خوب برده شود.

سخنرانان بعدی این محفل، رحیم نورزی معاون تدریسی پوهنتون غزنی، محمدعابد عابد رئیس معارف غزنی، عبدالجامع جامع رئیس شورای ولایتی غزنی بودند که از مقام بالای معنوی معلمین قدر دانی کرده و از جناب دکتر سجادی بخاطر تأسیس پوهنتون خاتم النبیین در غزنی سپاس گزاری نمودند و خاتم النبیین را به عنوان نعمت بزرگ برای رشد علمی و تحصیلی فرزندان این ولایت دانستند.

در بخش دیگر این محفل اجرای گروه سرود محلی هزارگی، سرود وحدت توسط یکی از محصلین خواهر و برنامه پارچه تمثیلی توسط محصلین دانشکده حقوق بود که بر شکوه محفل بیشتر افزود.

قسمت دوم محفل اهدای تندیس و هدایای پوهنتون برای اساتید این شعبه و برخی از مهمانان بود، این قسمت با هدایای پوهنتون برای اساتید پوهنتون خاتمه یافت.

محفل با دعای شیخ الحدیث مولوی سید عبدالصبور قریشی خاتمه یافت.

کابل، غزنی و جاغوری در خدمت بیش از ۵۰۰۰ محصل می باشد.

۵. پوهنتون خاتم النبیین غزنی، افتخار مردم غزنی است که به عنوان اولین پوهنتون خصوصی که بالاترین فرصت و زمینه را برای مردم جهت تربیت نیروهای متخصص و متعهد فراهم نموده است.

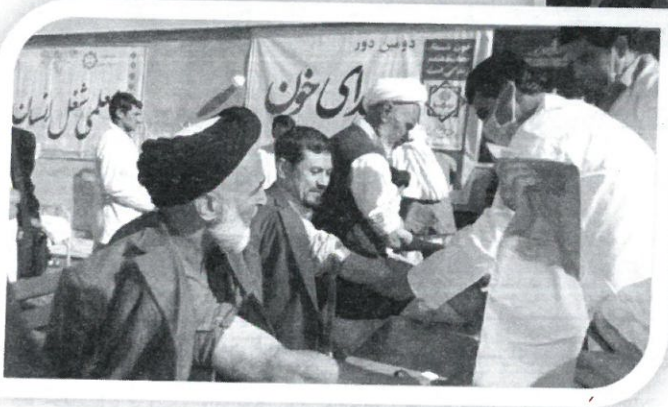
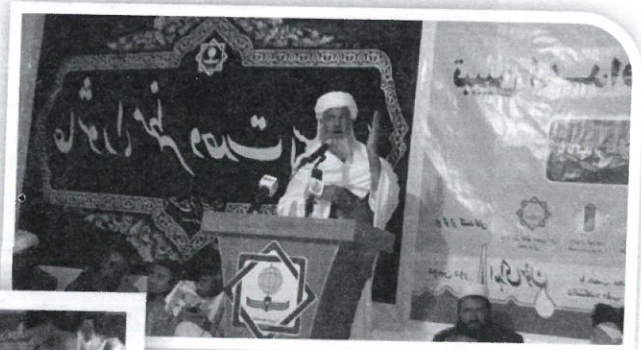
امروز افغانستان علاوه بر منابع سرشار که دارد از کمک های مجامع بین المللی نیز استفاده توانسته است، چون نیروی متخصص وجود نداشته است، بناءً از این فرصت ها استفاده نشده است، حتی در سالهای گذشته بودجه های وزارت خانه ها تکمیل به مصرف نمی رسید و بر می گشت، تمام این مشکلات در نبود افراد متخصص و مسلکی در کشور خلاصه می شود.

ریاست شعبه غزنی اضافه نمود: امروز زمینه تحصیل برای شما محصلین فراهم شده است، باید از این فرصت استفاده نمایید، پوهنتون خاتم النبیین بهترین استادان، با تجربه بالای علمی و دینی را برای تدریس در خدمت شما فراهم نموده است، پس از این فرصت طلایی

سمینار

تبیین اهداف قیام امام حسین (ع) با تاکید بر امر به معروف و نهی از منکر

آمریت فرهنگی_ تربیتی غزنی

خواهم، مگر با اقبای من محبت و دوستی داشته باشید، این پیام الهی است، مردم با اهل بیت پیامبر محبت و دوستی داشته باشند، پس به امر خداوند محبت اهل بیت پیامبر فرض، کینه ورزی با آن حرام است.

حدیث رسول گرامی است که حسن و حسین (ع) جوانان اهل بهشت هستند. مثال اهل بیت من مثل کشتی نجات است، هر که در این کشتی سوار شود، نجات پیدا خواهد کرد هر کس مخالفت کند گمراه خواهد شد.

مولوی قریشی افزود ولیعهد حکم کاندید را دارد، یزید به عنوان کاندید خلافت بود، اما امام حسین (ع) می فرمود حاکمیت اسلامی باید به اهلش سپرده شود، یزد این شایستگی را ندارد، حاکم باید عدالت پیشه کند، این خصوصیات در وجود یزید دیده نمی شود.

پس ما باید گام به گام اهل بیت را تعقیب کنیم، تنها حرف کافی نیست، باید در عمل اثبات کنیم که ما پیرو اهل بیت هستیم.

مولوی عبدالقیوم فهم یکی دیگر از سخنرانان این سمینار

سمینار تبیین اهداف قیام امام حسین (ع) با تاکید بر امر به معروف و نهی از منکر و دومین دور اهدای خون به همت محصلین دانشکده طب شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین برگزار گردید.

این سمینار با ابتکار شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین با همکاری رادیو تلویزیون غزنیان، رادیو تلویزیون ملی غزنی، شاروالی غزنی، شوروی ولایتی غزنی، شوروی تحکیم وحدت، اتاق تجارت و صنایع غزنی و شوروی علمای غزنی روز چهارشنبه ۱۳۹۳/۸/۷ در سالن اجتماعات دانشکده طب این پوهنتون برگزار گردید.

در این سمینار بسیاری از علمای مذاهب اسلامی، شخصیت ها، متفکرین، محصلین اشتراک نموده بودند، برنامه با قرائت آیات نوربخش الهی آغاز گردید، سپس اولین سخنران این سمینار مولوی عبدالصبور قریشی بود، وی گفت مقام امام حسین (ع) به حد بالا است که کلمات در وصف آن نمی گنجد، خداوند به پیامبرش می گوید برای امت فرمان صادر کن که از شما هیچ اجر و مزد نمی

بود، وی بعد از توصیف شخیصت امام حسین^(ع) افزود شیعه و سنی فرق ندارد، کسی که اختلاف ایجاد می کند مسلمان نیست، چون در کلیات بین شیعه و سنی اختلاف وجود ندارد، در جزئیات اختلاف است، این اختلاف حتی بین حنفی و مالکی، شافعی و حنبلی وجود دارد، پس در خطوط کلی همه ما مسلمان هستیم فرق بین ما وجود ندارد.

مولوی فهام اضافه نمود در اسلام تمام امتیازها مربوط به تقوا و پرهیزگاری است، به رنگ، زبان، قیافه امتیازی نیست، و گرنه پیامبر بلال حبشی سیاه پوست را پهلوی خود جمع نمی کرد. ما همه باهم مسلمانی و در مسلمانی هیچ امتیازی بین ما جز تقوا و پاکی وجود ندارد.

استاد حاجی محمد رحیمی، یکی از استادان پوهنتون خاتم النبیین نیز در این سمینار ایراد سخن نمود، وی گفت در قرن شش میلادی اسلام به عنوان مکتب پایه گذاری شد، در این عصر اروپا در قرون وسطی به سر می برد و شرق هم به جهالت، در چنین زمان بود که پیامبر شریعت و قانون الهی را در بین مردم پایه گذاری کرد.

شصت و یک سال از عمر اسلام گذشته بود که انقلاب امام حسین^(ع) به وقوع پیوست، اگر بخواهیم اهداف قیام امام حسین^(ع) را بدانیم باید اهداف بعثت پیامبر را بدانیم، هر هدف که در بعثت پیامبر بود، در این زمانه کمرنگ شده بود، عصر که حرام خدا حلال و حلال خدا حرام شده بود.

استاد رحیمی افزود حضرت آیت الله محسنی یکی از بنیانگذاران تقریب بین مذاهب است، که در این زمینه تلاش های زیاد انجام داده است، جناب دکتر عبدالقیوم سجادی نماینده شما مردم در پارلمان، این مرکز علمی را بنیانگذاری کرد که نمونه کامل از تقریب بین مذاهب اسلامی است.

در پایان استاد رحیمی اضافه نمود که عاشورا و محرم حلقه وصل است بین مذاهب اسلامی، تعلق به شیعه و سنی ندارد، پس بر ماست که این ارزشها را زنده نگاهداریم.

مولوی حاجی محمد برکات یکی از سخنرانان دیگر این

سمینار بود، وی ابتدا سخنانش را با این آیه آغاز کرد برای کسانی که در راه خدا کشته شده اند مردگان نگوئید، بلکه آنها زنده اند و نزد خدا روزی دارند.

امام حسین^(ع) در راه خدا و پیامبر خدا شهید شد، به نقل از احادیث پیامبر گرامی در آغاز تولد امام حسین^(ع) از شهادت او خبر داشته است. ما باید از خداوند صراط مستقیم بخواهیم، راه مستقیم را پیامبر، امام علی^(ع)، امام حسن و حسین، خلفای راشدین و مهاجرین است.

مولوی برکات سخنانش را با این روایت پایان داد که مثال اهلیت ما مثل کشتی است هر که در این کشتی سوار شود نجات پیدا می کند و هر که سوار نشود و محبت به اهلیت نکند گمراه می شود.

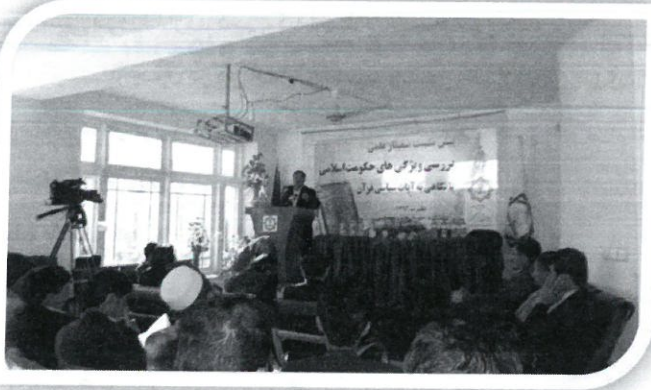
یکی از سخنرانان این محفل حاجی مولانا حکیمی بود، وی گفت خلفای راشدین همه متحد بودند، امام حسین^(ع) در همین راه شهید شد، شیعه و سنی در اصل اختلاف ندارند، همه مسلمان هستیم، امام اعظم^(رض) احترام اهلیت را واجب، امام شافعی^(رض) احترام اهلیت را فرض می دانست.

سخنران پایانی این سمینار استاد اصغری رئیس شورای علمای غزنی بود، وی در باره تقریب مذاهب گفت بین شیعه و سنی دوری وجود ندارد، همه باهم متحد هستیم شیعه اگر سنی نباشد، شیعه نیست و سنی اگر شیعه نباشد، سنی نیست. سمینار با دعای پایانی استاد اصغری خاتمه یافت.

در پایان این سمینار دومین دور اهدای خون به همت محصلین دانشکده طب به خاطر ایام محرم الحرام و عاشورا برگزار شد که تعداد زیاد از اشتراک کنندگان خون اهدا نمودند.

پیش نشست سمینار علمی بررسی ویژگی های حکومت اسلامی با نگاه به آیات سیاسی قرآن

دایر گردید که به پرسش های محصلین در موضوعات مختلف پاسخ گفتند.

در پایان جناب استاد حاجی رحیمی آمر تحقیقات علمی شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین ضمن جمع بندی از سمینار از حضور تمام محصلین که در این سمینار مقاله داده بودند و به نحوی همکاری کرده بودند تشکری نمود و گفت امید است این گامی اول باشد برای شروع کاری شما محصلین.

آمریت فرهنگی - تربیتی

پیش نشست سمینار علمی بررسی ویژگی های حکومت اسلامی با نگاه به آیات سیاسی قرآن، توسط دانشکده علوم سیاسی و آمریت تحقیقات علمی شعبه غزنی روز سه شنبه ۱۳۹۳/۸/۲۷ در سالن همایش های این دانشکده حقوق و علوم سیاسی برگزار گردید.

محفل با تلاوت آیات نوربخش قرآن کریم آغاز شد، سپس استاد محمدجواد محدثی ریاست دانشکده حقوق و علوم سیاسی ضمن تشکری از حضار در محفل برگزاری این گونه سمینار ها را در محیط علمی پوهنتون بخصوص در دانشکده علوم سیاسی امر ضروری دانست، و گفت یکی از اهداف تاسیس پوهنتون خاتم النبیین توسط حضرت آیت الله العظمی محسنی و جناب دکتر عبدالقیوم سجادی نماینده مردم در پارلمان تعهد و تخصص است، یکی از راه های موفقیت و تخصص شما محصلین برگزاری در این گونه سمینار هاست.

سپس محصلین دانشکده علوم سیاسی هریک نسیم باهنر، حسین اخلاقی، محسنی طلازاد، عیسی قاسمی، قیوم فهام، محمد رضا نظری مقاله های شان را در این سمینار ارائه نمودند. در آخر میزگرد با حضور محصلین هریک قیوم فهام، مهدوی، بسم الله فهمی و حمیده گلستانی

دومین برنامه محکمه تمثیلی محصلین دانشکده حقوق

شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین

آمریت فرهنگی _ تربیتی غزنی

خوش آمد گویی به حضار محفل افزودند از وظایف مهم قوه قضائیه یکی تضمین کننده آزادی های شهروندان و دیگری کنترل کننده قدرت سیاسی کشور می باشد.

استاد حبیبی در مورد قوه قضائیه کشور گفتند: قوه قضائیه افغانستان با نقیصه های رو برو است که می توان به طور خلاصه به برخی از آنها اشاره کرد:

۱. قضات کافی در کشور وجود ندارد، آمار اخیر که ستر محکمه کشور داده است افغانستان حدود ۴۰۰۰ قاضی نیازمند است، اما ستر محکمه در دوره های ستاژ سالانه ۱۰۰ قاضی تحویل کشور می دهند.

۲. فساد اداری در ادارات، که به دو بخش

دومین محکمه تمثیلی محصلین دانشکده حقوق شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین در ساختمان شماره ۳ این پوهنتون برگزار شد.

این محفل با حضور ریاست محکمه غزنی جنای آقای کریمی، ریاست سارنوالی غزنی، برخی از وکلای مدافع غزنی، ریاست اداری مالی ولایت غزنی، مولانا حکیمی از متنفذین غزنی، اساتید و محصلین شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین دایر گردید.

برنامه با قرائت آیات نوربخش قرآن کریم آغاز شد با پخش سرود ملی و سخنرانی ریاست شعبه غزنی و برنامه محکمه تمثیلی خاتمه یافت.

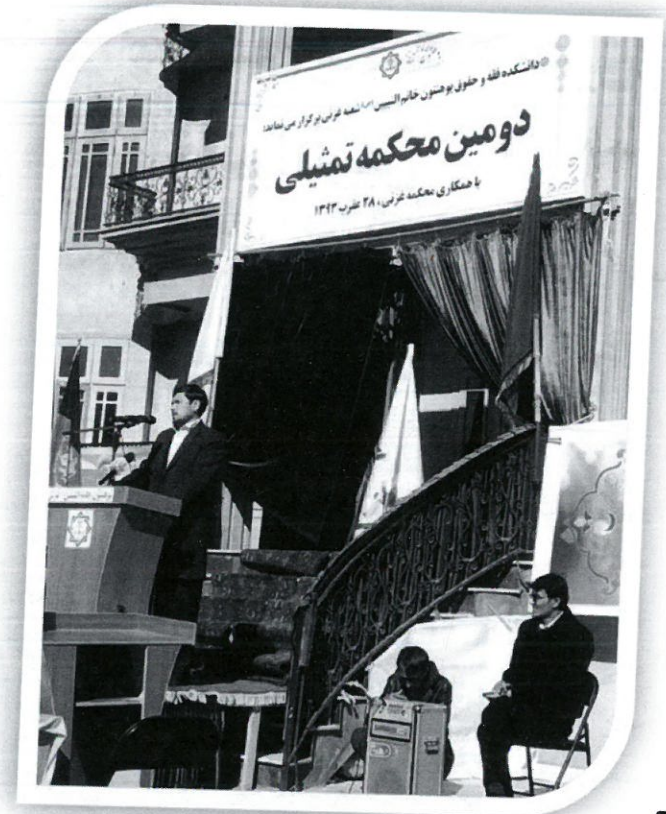
ریاست شعبه غزنی جناب استاد حسین حبیبی طی سخنان که ایراد نمودند ضمن

استاد حسین حبیبی ریاست شعبه غزنی
افزودند در سال ۱۳۸۶ پوهنتون خاتم
النبین با همت حضرت آیت الله
العظمی محسنی پایه گذاری شد و با
همکاری جمع از نخبگان کشور
بخصوص جناب دکتر عبدالقیوم
سجادی نماینده شما در پارلمان راه
اندازی شد.

هدف از تاسیس اخوت و تقریب
مذاهب است، که در عمل محصلین که
فارغ شده اند و کسانی که در حال
تحصیل در این مرکز هستند نشان داده
است که از اقشار مختلف واقوام
مختلف می باشند، این پوهنتون با
اساتید درجه ماستری و دکتری
در خدمت مردم کشور می باشد.

در ادامه محفل برنامه محکمه تمثیلی با
حضور ریاست محکمه غزنی، ریاست
سارنوالی غزنی، برخی از قاضیان و
وکلا مدافع آغاز شد و محصلین که
در این محکمه نقش ایفا می کردند
دوسیه قاچاق مواد مخدر را به بررسی
گرفتند.

که در پایان گروه اجرا کننده محکمه
تمثیلی با تشویق هیئت داوران جناب
آقای کریمی رئیس محکمه غزنی،
رئیس سارنوالی غزنی و وکلای مدافع
غزنی قرار گرفتند.

می توان تقسیم کرد:

یکی فرهنگ عمومی در ادارات کشور شده
است و یک امر عادی شده است، دوم
کمبود حقوق کارمندان قضایی، اگر حقوق
کارمندان کافی نباشد این امر منجر به
گرفتن رشوه و فساد اداری می شود.

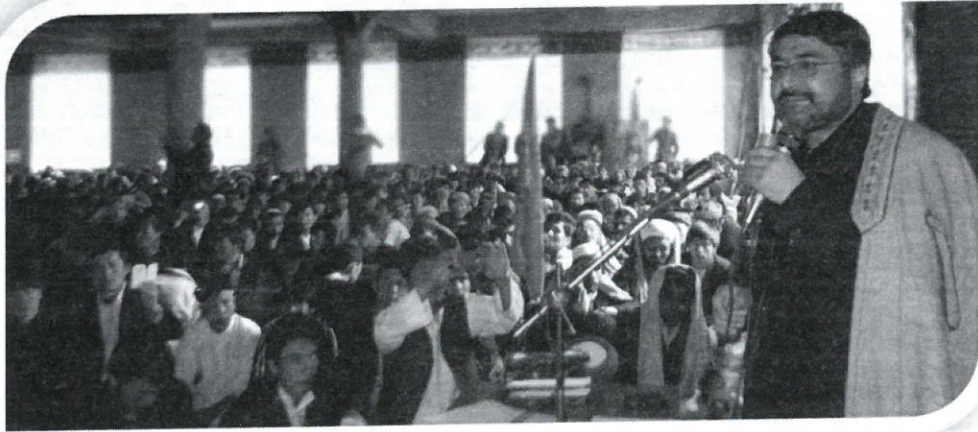
۳. استقلال قوه قضائیه، امروز گرچه در
ظاهر قوه قضائیه استقلال دارد، اما در عمل
تحت تاثیر قدرتمندان و زورمندان قرار
دارد.

۴. نبود قوانین کافی، امروز قوه قضائیه
کشور از قوانین استفاده می کنند که ترجمه
قوانین فرانسه، مصر و عراق است، این
قوانین چهل سال قبل ترجمه شده است که
با ادبیات امروز جوانان سازگاری ندارد و
در بعضی موارد ترجمه ها اشتباه است.

نماینده مردم در کنار مردم

سفر دکتر عبدالقیوم سجادی نماینده مردم در پارلمان و رئیس پوهنتون خاتم النبیین به ولسوالی های جاغوری، مالستان و قره باغ

استاد محمدعلی حیدری / استاد شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین (ص)

مقدمه

مطابق سنوات قبل؛ امسال نیز همزمان با ایام عزاداری سید الشهداء و تجلیل از ایام سوگواری محرم و عاشورا نماینده محبوب ولایت غزنی دکتر عبدالقیوم سجادی در کنار مردم سوگوار در ساحات مختلف ولسوالی های جاغوری، مالستان و قره باغ حضور یافت. این فرصت ارزشمند علاوه بر اشتراک در مراسم عزاداری زمینه گفتگوی مستقیم با مردم عزتمند ولایت غزنی را ایجاد نمود. هدف از این سفر علاوه بر اشتراک در مراسم عزاداری، شنیدن مشکلات و بازدید از مردم متدین ساحات یاد شده بود. در این سفر علاوه بر برکات مجالس عزاداری سید الشهداء از نزدیک در جریان وضعیت عمومی مردم و مشکلات اداری، امنیتی و اجتماعی آنان قرار گرفت. سفر ایشان در ساحات مختلف ولسوالی های یاد شده، فرصت خوبی بود برای دریافت نقطه نظرات مردم عزیز، انتظارات و مشکلات آنان. در این سفر علاوه بر برخی مشکلات خاص و ساحوی، مشکلات عمومی نیز مطرح گردید که باید برای حل آن برنامه ریزی و اقدام جدی صورت گیرد.

❖ ولسوالی جاغوری

۱. حسینیه پابین سر علودال

نماینده محترم پارلمان و رئیس پوهنتون خاتم النبیین مورخ ۱۳۹۳/۸/۱۰ برابر با هفتم محرم الحرام بنا به دعوت مردم عزادار، وارد حسینیه پابین سر علودال گردید و با استقبال گرم مردم مواجه شد، بعد از لحظاتی ایشان به جایگاه دعوت شد و به سخنرانی پرداخت که به برخی از قسمت های آن اشاره می شود: حضار محترم! عزاداران حسینی! عاشورا یک مکتب و یک الگو است، حوادث تاریخی معمولاً با گذشت زمان کهنه می شوند، ولی حادثه و حماسه عاشورا، نه تنها کهنه نمی شود بلکه هر روز بیشتر از دیروز نورانی تر جلوه می کند، دلیلش در انگیزه و خلوص آن است، در حادثه عاشورا، تمام فعالیت ها رنگ و صبغه ی خدایی و الهی دارد، همه چیز برای رضای خدا انجام می شود، کاری که اینگونه باشد در تاریخ ماندگار می شود، بدین جهت است که کربلا بعد از ۱۴۰۰ سال هر روز نورانی تر و پرطرفدارتر می شود، کربلا، صرفاً، یک مسأله نظامی و جنگ نیست، بلکه مکتب موعظه نصیحت، ارشاد، راهنمایی و هدایت

است.

بنا به دعوت اهالی و ملا امام مردم میانه لومان، در حسینیه آن منطقه حضور بهم رسانیدند، در این حضور، قومندان امنیت جاغوری همراه با پرسنل خویش، اساتید پوهنتون خاتم النبیین و جمعی از فرهنگیان و نخبه گان نیز ایشان را همراهی می کردند، بعد از حضور و انجام مراسم استقبال گرم توسط مردم، مراسم عزاداری آغاز گردید، در ابتدا ملا امام این منطقه، جناب حجت الاسلام آقای مصباح، ضمن عرض خیر مقدم، به جناب آقای داکتر سجادی و هیات همراه، یک سلسله نیازها و کمبودهای این منطقه را بیان نمود. پس از ایشان، داکتر عبدالعظیم ذکی، (متخصص بیماری های قلبی) به نمایندگی از مردم میانه لومان به داکتر سجادی و هیات همراه ایشان خوش آمد گفت، و خاطر

بناء ما اگر می خواهیم، کارهای ما ماندگار و جاوید شود، باید از نهضت و مکتب حسین بن علی (ع) و خواهرش زینب الگو بگیریم. این زینب علی است که، بعد از حادثه عاشورا در کوفه و شام با صبر، استقامت و صلابت علی گونه از پیام حماسه آفرینان کربلا و از اهداف پاک و خالصانه عاشورا سخن می گوید و دشمنانش را مفتضح و رسوای تاریخ می سازد.

۲. مسجد سیاکیچه سبز چوب سنگماشه

شام روز یکشنبه، مورخ ۱۳۹۳/۸/۱۲ مصادف با تاسوعای حسینی، داکتر سجادی و هیات همراه وارد مسجد سیاکیچه سبز چوب سنگماشه گردید، بعد از لحظاتی مراسم عزاداری آغاز گردید و نماینده محترم ولایت غزنی، به عنوان سخنران رسمی مراسم به جایگاه دعوت شد، ایشان پس از استقرار در جایگاه با عنوان نمودن آیه شریفه ی: "من المومنین رجال ما عاهدوا الله علیه فمَنهم من قضی نجه و منهم من ينتظر" (احزاب ۲۳) به سخنان خود آغاز نمود و بیان نمود که: انسان های پاک به پیمانی که با خدا بسته اند وفادار هستند. در ادامه به پیام عاشورا برای جامعه ی امروز مسلمین اشاره نمود و خاطر نشان ساخت که عاشورا مکتب اصلاحات و مبارزه ی با فساد است.

۳. حسینیه میانه لومان

روز جمعه مورخ ۹۳/۸/۱۶ مصادف با ۱۳ محرم الحرام، نماینده ملت

خرجت لطلب الاصلاح فی امت جدی و اہی، انسانها
 همواره در پی کسب قدرت، ثروت و شهرت هستند بناءً نیاز به حرکت حسینی دارند، سپس داکتر سجادی خطاب به مردم بیان داشت که هر چند نارضایتی یک اصل عمومی در هر جامعه ای می باشد، ممکن است مردم از کارگزاران و مسئولین نظام سیاسی و حکومتی خود راضی نباشند، ولی بنده به عنوان وکیل و نماینده شما مردم، همواره تلاش کرده ام که به وظایف و تعهدات خود عمل نمایم، ما در پارلمان کشور احوال شخصیه را با سعی و تلاش فراوان با رایزنی های مداوم به تصویب رسانده ایم، هم چنین در مورد ایجاد و تاسیس پوهنتون خاتم النبیین جاغوری که اکنون در خدمت فرزندان شما مردم است، زحمات فراوان کشیده ام، کاری که تقریباً ناممکن و ناشدنی بود و اما نیازها و ضرورت هایی که مطرح شد بنده در حد توان و امکان آنرا تعقیب و پیگیری خواهم نمود.

۴. حسینیه اشکه داوود

روز سه شنبه مورخ ۹۳/۸/۱۳ برابر با روز عاشورای حسینی، نماینده محبوب با هیات همراه خویش به حسینیه اشکه داوود دعوت گردید، ایشان پس از ورود به حسینیه مورد احترام و استقبال صمیمانه مردم آن منطقه قرار گرفت، بعد از لحظاتی توقف به جایگاه دعوت شد، داکتر سجادی بعد از عرض تسلیت، خاطر نشان ساخت که جامعه ی ما هم به علم نیاز دارد و هم به دین، علم و دین همانند دو بال برای پرواز یک مرغ است، همانگونه که مرغ با یک بال قدرت پرواز ندارد، جامعه ی انسانی نیز تنها با بال علم نمی تواند به کمال، ترقی و سعادت برسد، علم و دین هر دو مکمل همدیگر هستند باید بصورت توأمان دنبال

نشان ساخت که میانه لومان: به دلیل موقعیت جغرافیایی به مثابه قلب لومان است، این منطقه نسبت به سنگماشه دورتر و نسبت به مناطق محروم و صعب العبور نزدیکتر است، بدین جهت ضرورت دارد که در این نقطه یک کلینیک مجهز دایر شود، تا به نیازهای صحی مردم پاسخ بدهد، از جناب داکتر سجادی خواهشمندیم که در این قسمت همکاری فرماید. بدنبال ایشان، خانم ظفری لیسانسیه حقوق از پوهنتون الدعوه کابل به قرائت مقاله خویش پرداخت، در این مقاله، بر این نکته تاکید گردید، که قدرت قلم بر قدرت تفنگ پیروز است، و فردای افغانستان فردای علم، دانش و دانایی است و اظهار داشت که پدران و مادران جامعه ی ما باید تلاش کنند که زمینه ی بهتر و مناسبتری را برای تحصیل و دانش اندوزی دختران و پسرانشان فراهم کنند و به امید آرزو که ما بتوانیم مرگ جهل و نادانی را جشن بگیریم! در ادامه ی برنامه، جناب استاد حیدری ماستر حقوق بشر از دانشگاه تهران، به عنوان یک تن از اساتید پوهنتون خاتم النبیین به ایراد سخن پرداخت، ایشان با توجه به موضوع عاشورا، نهضت سرخ حسین بن علی(ع) را به تحلیل گرفت و بیان نمود که انقلاب کربلا با تمام انقلاب ها از آغاز تاریخ تاکنون تفاوت جوهری و ماهوی دارد، کربلا سراسر نمایشگاه عشق و ایثار و مظهر کامل خضوع و خشوع در برابر معبود است.

کربلا و عاشورا، دانشگاه چگونه مردن و چگونه زیستن است، در کربلا همه چیز رنگ و صبغه ی الهی و ملکوتی دارد، کربلا نماد عبودیت، بندگی و جلوه ی سلام و وصولات، و مجسمه ی خیزش و خروش علیه ظلم و بیداد، فساد و انحراف است، کربلا بزرگ تابلوی راهنمایی و هدایت برای بشریت در شاهراه تاریخ است و راز ماندگاری این نهضت بی مانند و یگانه، در همین نکته است که همه چیز برای رضای خدا و بقای دین رسول الله رقم خورده است نه برای کسب قدرت، ثروت و شهرت.

پس از ایشان نماینده محترم ولایت غزنی، جناب داکتر سجادی به جایگاه دعوت شد، ضمن عرض تسلیت به مناسبت ایام تاسوعا و عاشورای حسینی به ایراد سخن پرداخت. ایشان در ابتدا به این نکته اشاره نمود که عاشورا، فرهنگ مبارزه با فساد و ایجاد اصلاحات است چنانکه حسین بن علی(ع) در آغاز حرکت اش فرمود: **انی لم اخرج اشراً و لا بطراً و لا مفسداً و لا ظالماً بل انما**

شود، و اسلام عالم بی دین و دین دار جاهل نمی خواهد، بناءً جوانان عزیز وظیفه دارند، آموزش دین و آموزه های دینی را در کنار آموزش علوم عصری دنبال کنند، و معلمان جامعه ی ما نیز باید این وظیفه ی خطیر را بدرستی انجام بدهند.

۵. حسینیه سرتاله مسکه

هم چنین روز سه شنبه، مورخ ۹۳/۸/۱۳ رئیس پوهنتون خاتم النیین جناب آقای سجادی، با جمعی از اساتید فرهنگیان و نخبه گان، وارد حسینیه سرتاله مسکه جاغوری گردید، بعد از مراسم استقبال و خیر مقدم گویی توسط ملا امام منطقه، یکی از معلمان و فعالان منطقه، به قرائت مقاله خود پرداخت، و در نهایت از ضرورت و نیازمندیهای منطقه یاد کرد و خاطر نشان ساخت که این منطقه نیاز مبرم به یک کلینیک دارد، به دنبال ایشان داکتر سجادی دعوت به سخنرانی شد، نماینده خاطر نشان ساخت که در این ایام سخن اساسی، سخن از عاشورا و نهضت سرخ حسین بن علی است، ما وظیفه داریم که در این ایام از اهداف انقلاب امام حسین سخن بگوییم، مهمترین عنصر اساسی در قیام عاشورا، امر به معروف و نهی از منکر، مبارزه با ظلم، فساد و انحراف است، جامعه ی ما اعم از زنان و مردان وظیفه دارند که در صدد اصلاح جامعه خود باشند، و الگوهای عاشورا را در زندگی فردی و اجتماعی خود پیاده کنند، نخبه گان ما، مسئولین ما و تمامی مردم ما وظیفه دارند که برای پاسداری از دین و ارزشهای دینی و

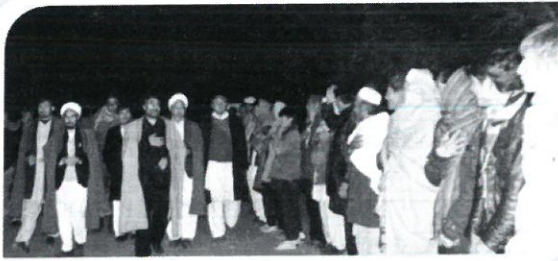
هنجارهای اخلاقی و اجتماعی جامعه، هزینه کنند، سپس خاطر نشان ساخت که در صورت امکان نیاز مطرح شده بررسی و دنبال خواهد شد.

۶. حسینیه بوسعید

در تاریخ ۹۳/۸/۱۰ مصادف با هفتم محرم الحرام، رئیس پوهنتون خاتم النیین داکتر عبدالقیوم سجادی، همراه با تعدادی از اساتید پوهنتون خاتم النیین کابل، غزنی و جاغوری و جمعی از فرهنگیان و موسفیدان جاغوری وارد حسینیه بوسعید جاغوری شد و مورد استقبال گرم آن دیار قرار گرفت، داکتر سجادی به مناسبت عزاداری سیدالشهدا و یاران باوفایش، سخنانی ایراد نمود که بطور مختصر بدان اشاره می شود:

۱. همه ساله، ماه محرم و عاشورا، برای پیروان اهل بیت و دلسوختگان کربلا، ماه سوز و ناله و گریه و ماتم است و پرچم عزاداری و مرثیه سرایی در هر جا و در هر جامعه ی حسینی بلند است، ولی پیروان اهل بیت باید بدانند که عاشورا و محرم صرفاً در سینه زنی و اشک و گریه خلاصه نمی شود، عاشورا پیام دارد، عاشورا هدف و غایت دارد، پیام و هدف عاشورا مبارزه با ظلم است مبارزه با انحراف است، مبارزه با فساد است، مبارزه با منکرات است، کسانی که شعور عاشورا را دارند و می خواهند نهضت حسین بن علی را پاس بدارند باید با فساد، بدحجابی، بی بند و باری و سایر ناهنجاری های اخلاقی و دینی مبارزه نمایند و

عاشورا قرار بدهیم، عاشورا، فرهنگ و نماز است، فرهنگ حجاب است، فرهنگ جوانمردی و عزت است، فرهنگ ایثار، فداکاری و از خودگذشتگی است، فرهنگ رضا و تسلیم در برابر خدا است. جامعه و مردم ما نیز باید با الهام گیری از نهضت عاشورا، با ناهنجاریهای اخلاقی و اسلامی مبارزه کنند، نگویند آبروی ما به خطر می افتد، حسین بن علی (ع) تمام هستی خود را در راه زنده نگه داشتن اسلام تقدیم کرد ما هم حداقل از آبروی خود ترسیم باید در برابر کجروی ها و ناهنجاریهای دینی و اخلاقی بایستیم!

۸. حسینیه مهاجرین

داکتر سجادی و اساتید همراه، شام غریبان سید الشهداء و شهدای کربلا را در کنار مردم عزادار و مومن مهاجرین تجلیل نمودند. این مراسم که با حضور شکوهمندانه مردم برگزار گردیده بود، داکتر سجادی در سخنان مبسوط خود علاوه بر تحلیل فلسفه قیام امام حسین (ع)، استراتژی اصلاح گری را از مهم ترین دلایل فلسفه این قیام عنوان نمودند. وی در ادامه، اصلاح جامعه اسلامی را در استمرار فلسفه رسالت نبی خاتم و حکومت اسلامی امام علی (ع) عنوان نمودند. وی حرکت اصلاحی را از ضرورت های اساسی جامعه اسلامی افغانستان عنوان داشته و بر انجام این رسالت توسط احاد امت اسلامی تاکید نمودند.

۹. حسینیه هوتقول جاغوری

روز یازدهم محرم همراه با دستجات متعدد مردم منطقه هوتقول، داکتر سجادی و هیات همراه نیز در این مراسم اشتراک نمودند. داکتر سجادی در این مراسم با شکوه که باحضور جمع عظیمی از مردم اعم مردان و زنان برگزار گردیده بود، در سخنانی قیام حسین بن علی را حرکت همیشه جاوید و بی نظیر تاریخ عنوان نمودند. وی رمز ماندگاری این

زمینه های پیاده شدن ارزشها و آموزه های اسلامی و اخلاقی را برای مردم و پیروان مکتب عاشورا فراهم نمایند.

۲. عاشورا یک جریان تاریخی و یک رویداد زمانی نیست عاشورا یک مکتب است، یک اندیشه یک فرهنگ و یک راهنما است، برای همه انسانهایی که می خواهند بشریت را از ظلم و استبداد و ظلمات نجات دهند و به سمت نور و روشنایی امید آفرین هدایت کنند، بسیاری از مصلحان جهان حتی آنهایی که مسلمان هم نبودند از مکتب عاشورا الهام گرفته اند و آنرا بزرگ تابلوی راهنمای بشریت در گذرگاه های پر پیچ و خم تاریخ دانسته اند.

۳. وظیفه پیروان اهل بیت است که این مکتب همیشه جاوید و پر فروغ تاریخ را در هر عصری بدرستی معرفی و تبیین نمایند، و بیان نمایند که اسلام دین تعصب و قساوت نیست، اسلام دین عقلانیت، هدایت، اخوت، رحمت و مرحمت است.

۴. داکتر سجادی در پایان اشاره نمود که، خوشحالم که امسال موفق شدم به محضر شما بیایم و بتوانم در کنار شما در عزاداری سالار شهیدان و یاران با وفایش شرکت نمایم و از این فرصت استفاده می کنم و محضر شما عرض می کنم که بنده به عنوان وکیل و نماینده شما همواره تلاش کرده ام که از باورها و ارزشهای دینی و اخلاقی و از حقوق سیاسی، اجتماعی و فرهنگی شما مردم دفاع نمایم، و هم چنان بر سر تعهداتی که بسته ام، هستم. یکی از کارهایی که بسیار برای آن تلاش کرده ام همین پوهنتون خاتم النبیین جاغوری است که اکنون در خدمت فرزندان و محصلان مردم جاغوری و ولسوالی های هم جوار آن قرار دارد.

۷. حسینیه خدایداد بیگ

روز شنبه مورخ ۹۳/۸/۱۰ آقای عبدالقیوم سجادی، با جمعی از فرهنگیان، نخبه گان و اساتید پوهنتون خاتم النبیین بنا به دعوت مردم وارد حسینیه عمومی خدایداد بیگ جاغوری گردید، بعد از استقبال گرم مردم، ایشان به جایگاه دعوت شد و در جمع عزاداران به ایراد سخن پرداخت و بیان نمود که پیامبر اکرم در مورد حسین بن علی (ع) فرموده است: ان الحسین مصباح الهدی و سفینه النجاه، حسین (ع) چراغ هدایت و کشتی نجات است، مسیر حسین (ع) مسیر هدایت و نجات است، خط حسین (ع) بشریت را به سعادت و رستگاری رهنمون می سازد، و ما هم زمانی می توانیم بگوییم رهروان کربلا و عاشورا هستیم که رفتارها و گفتارهای خود را تابع الگوهای کربلا و

قیام خونبار را در انگیزه الهی و دینی آن عنوان نموده و یاد آور شدند که بر اساس سنت الهی آنچه در راه خدا و به منظور رضای خدا انجام شود همیشه جاوید و ماندگار خواهد بود. داکتر سجادی در این مراسم هم چنین خدمتگذاری برای جامعه اسلامی را از اهداف مهم عاشورا عنوان نموده و تاکید نمودند امروز مردم مسلمان افغانستان و همه مسئولین کشوری و حکومتی جامعه اسلامی افغانستان بیش از هر جامعه دیگر نیازمند درسها و الگوهای عاشورا و اهداف بلند حسین ابن علی است. وی هم چنین تشکیل دولت وحدت ملی را فرصتی برای خدمتگذاری به جامعه اسلامی عنوان نموده و حضور موثر مردم در عرصه های سیاسی و اجتماعی را شرط اساسی موفقیت این دولت و رفع موانع و چالش های موجود در کشور دانسته و از مردم مسلمان کشور خواستند تا همیش در قبال سرنوشت سیاسی و اجتماعی شان حساس بوده و با حضور موثر خویش در عرصه های مختلف و حمایت از خدمتگذاران متعهد و متدین وظیفه ملی و اسلامی خویش را انجام دهند.

❖ ولسوالی مالستان

۱. حسینیه رباط

روز یکشنبه مورخ ۹۳/۸/۱۱ برابر با هشتم محرم الحرام، رئیس پوهنتون خاتم النبیین و هیات همراه، وارد حسینیه رباط مالستان گردید و مراسم عزاداری سید شهداء را همراه با مردم منطقه آغاز نمود، ملا امام منطقه ضمن تقدیر و تشکر از حضور داکتر سجادی و هیات همراه، در حسینیه شان، از ایشان دعوت به عمل آورد که برای عزاداران حسینی سخنرانی نماید، نماینده مردم پس از استقرار در جایگاه و حمد و ستایش الهی، اشاره نمود که وظیفه اساسی ما و شما در این ایام سخن گفتن از عاشورا، کربلا و عاشورا آفرینان است، چرا که سخن گفتن از عاشورا، سخن گفتن از ارزشها باورها و اعتقادات اسلامی است، سخن گفتن از فداکاریها و ایثار و نثار جان و هستی در برابر ارزشهای دینی است، سخن گفتن از زینب علی(ع)، سخن گفتن از حجاب و عفاف، صبر و استقامت بردباری، و رسوا کردن دشمن با زبان و منطق دین است، در پایان از عموم عزاداران خواست که عاشورا را صرفا در گریه کردن و سینه زدن خلاصه نکنند، الگوهای عاشورا را در حیات شان پیاده کنند، تا در روز قیامت در برابر

شهادی کربلا و در برابر حضرت زینب دختر کربلای علی (ع) آبرومند باشند.

۲. حسینیه جامع شینده

روز دوشنبه مورخ ۹۳/۸/۱۲ حوالی ساعت ۱۱ صبح، نماینده ملت به همراهی جمعی از اساتید و پوهنتون خاتم النبیین، وارد مسجد جامع شینده مالستان گردید، مسجد جامع، به عنوان نقطه مرکزی شینده، بیشترین جمعیت عزادار را، در خود جای داده بود، داکتر سجادی در میان این جمعیت عظیم و کیفی، به سخنرانی پرداخت، او بعد از تقدیم سلام و صلوات بر پیامبر اکرم(ص) و خاندان پاکش به نکاتی در مورد محرم و عاشورا اشاره نمود: ما در این ایام وظیفه داریم از حسین (ع) از عاشورا، از کربلا، از زینب، از اسارت و از شهادی کربلا سخن بگوییم، و باید از خود بیرسیم چرا و چگونه نهضت سرخ عاشورا و چهره عاشورا آفرینان کربلا، ماندگار تاریخ گشته است و چگونه عاشورا پس از ۱۴ قرن هم چنان تابناک و درخشنده است؟ مگر نه این است که رویدادهای تاریخی و تراژدی های خونبار، بمرور زمان کهنه می شود، اما کربلا هر روز و هر سال که از عمرش می گذرد، درخشان تر می شود و بر خیلی از رهروان آن افزوده می شود، و این نیست مگر بخاطر اینکه نهضت عاشورا صرفا برای خدا بوده است، حسین بن علی در روز عاشورا، در موقع نماز ظهر، در اوج جنگ که دشمن اش هرگز به او فرصت و امان نمی داد، نماز جماعت ظهر را برگزار می کند تا به همه مسلمانان و به همه بشریت پیام بدهد که نهضت او، به فرمان خدا، و برای اصلاح و اقامه دین خدا بوده است، حسین بن علی در شب عاشورا، موقعی که دشمنان او حلقه محاصره را تنگ تر می کند، رو می کند به اصحاب و بارانش که ای کسانی که تا این جا با ما آماده اید و ما را همراهی و یاری کرده اید، بدانید فردا، روز کشته شدن و جان دادن است، کسانی که دوست دارند کشته نشوند، و با من بیعت کرده اند از طرف من آزاد و رها هستند، از تاریکی شب استفاده کنند و خود را از کربلا دور کنند، این رفتار حسین بن علی (ع) بدین خاطر بود تا نشان بدهد که حسین بن علی هیچ فردی را نمی خواهد با اکراه و بدون رضایت در کنار خودش نگهدارد چون او می خواهد تسلیم به رضای الهی باشد، بناءً علت ماندگاری کربلا و عاشورا در این نکته نهفته است که عاشورا آفرینان و معماران حماسه سرخ کربلا، صرفا برای خدا و رضایت او و اقامه دین او از جانشان، مالشان و عیالشان گذشته اند، چیزی که در

انقلاب های دیگر تاریخ وجود ندارد.

۳. مسجد آبدانه

روز دوشنبه مورخ ۹۳/۸/۱۲ وکیل مردم در ولسی جرگه و هیات همراهش، بنا به دعوت اهالی و مردم آبدانه مالستان وارد مسجد آن منطقه شد و مورد استقبال و احترام قرار گرفت، رئیس پوهنتون خاتم النبیین به عنوان سخنران رسمی در جایگاه قرار گرفت و به ارزشها و الگوهای عاشورا اشاره نمود، و خاطر نشان ساخت که عاشورا در حقیقت مظهر تقابل و رویارویی گرایش های انسانی و الهی در برابر گرایشهای حیوانی و شیطانی است، حسین بن علی به بشریت آموخت اگر می خواهند سعادت مند و رستگار باشند، باید خط گرایشهای الهی، انسانی و ملکوتی را تعقیب و از خط حیوانی و شیطانی دور شدند، در ادامه عزاداران را سفارش کرد که در کنار تعزیه داری و اشک ریختن بر مطلوبیت های حسین و یارانش، الگوهای حسین و زینب را بصورت عملی در زندگی شان پیاده کنند.

❖ ولسوالی قره باغ

۱. حسینیه سرقانی تمکی

حوالی ساعت ۹ صبح مورخ ۹۳/۸/۱۳ نماینده ولایت غزنی و هیات همراه ایشان وارد حسینیه سرقانی تمکی گردید و همراه با عزاداران به عزاداری پرداخت، سپس ملا امام منطقه جناب آقای رحیمی پس از تقدیر و تشکر و خیر مقدم گویی داکتر سجادی را به جایگاه دعوت نمود، ایشان پس از استقرار در جایگاه به نکات اساسی در مورد عاشورا پرداخت و بیان داشت که: عاشورا هم شعور دارد و هم شعار، شعور عاشورا در این است که عاشورا مکتب عقیده و آرمان است چرا که پیشوایان دین گفته اند انما الحیوه عقیده و جهاد" ما باید شعور عاشورا را درک کنیم و با پیام کربلا آشنا شویم، و شعار عاشورا در این است، که عاشورا برای شهرت قدرت و ثروت نبوده است عاشورا برای امر به معروف و نهی از منکر و اصلاح و مبارزه با فساد و انحراف بوده است.

۲. حسینیه شاکی نوکه

وکیل صاحب سجادی صبح روز تاسوعا همراه با اساتید و همکاران با حضور در منطقه شاکی نوکه قره باغ وارد این ولسوالی گردید. همزمان با شروع مراسم روز تاسوعا در منطقه تمکی در جمعی عزاداران این ساحه اشتراک نمود. به دلیل هوای بارانی مراسم تاسوعا برخلاف سالهای قبل در منیر بزرگ منطقه سرقانی تمکی برگزار بود. داکتر سجادی با حضور در این مراسم علاوه بر تجلیل از تاسوعا و

ضرورت فراگیری درس های آموزنده مکتب عاشورا، عاشورا را نمادی از ایثار و خدمتگذاری به دین و بندگان مظلوم خداوند عنوان نمود. وی هم چنین ضمن تحلیل وضعیت سیاسی و امنیتی کشور، بر مسئولیت پذیری و حضور همیشگی مردم در عرصه های اجتماعی و سیاسی تاکید نموده و یاد آور شدند که این حضور رمز موفقیت مردم ما در مقابله با چالش های مختلف سیاسی، اقتصادی و فرهنگی موجود در کشور می باشد. وی هم چنین از تحقق و اجرایی شدن و عده ای خود مبنی بر شروع کار تعمیر مکتب سرقانی تمکی ابراز خرسندی نموده و یاد آور شد که خدمت گذاری به مردم بزرگترین افتخار یک خدمتگذار و مهم ترین درس عاشورا و رهبران دینی است.

۳. بازار ده راضی تمکی

این مراسم که در زیر باران شدید خزانگی برگزار گردید داکتر سجادی با ابزار تسلیت به مناسبت تاسوعای حسینی، بر پای بندی جامعه اسلامی به ارمان های عاشورا و امام حسین تاکید نمودند. سجادی هم چنین با یاد آوری حدیث پیامبر گرامی اسلام، امام حسین را چراغ هدایت و کشتی نجات خوانده و عزت دنیوی انسان و سعادت اخروی وی را در گرو تحکیم رابطه جامعه اسلامی با عاشورا و اهل بیت دانسته و بر استحکام این رابطه به منظور رقم زدن جامعه عزتمندانه تاکید نمودند.

۴. حسینیه های گاو مرده، شاکو و ده بخشی

حضور در مراسم عزاداری مردم گاو مرده، شاکو و ده بخشی ولسوالی قره باغ از دیگر برنامه های داکتر سجادی بود. داکتر سجادی در این محافل ضمن تجلیل از عاشورا بر درسهای عاشورا و تطبیق آن در جامعه اسلامی تاکید نموده و ضمن بیان شرایط و مشکلات موجود در کشور عاشورا را بعنوان حلقه وصل امت اسلامی و عامل تحکیم اخوت اسلامی پیروان مذاهب اسلامی دانستند. در این محافل سجادی تحلیل ابعاد مختلف عاشورا را راهی برای تقریب ذهنیت شیعیان و اهل سنت در افغانستان دانسته یاد آور شدند که امروز جامعه اسلامی افغانستان بیش از هر زمان دیگر نیازمند اخوت اسلامی و وحدت ملی است و عاشورا و درس های نجات بخش آن راهی است که ما را برای تحکیم این اخوت و وحدت یاری می رساند و از این روی جامعه ما بیش از هر زمان دیگر نیازمند عاشورا و درسهای همیشه جاوید آن می باشد.

پوهنتون خاتم النبیین (ص) در یک نگاه

تاریخچه

پوهنتون خاتم النبیین (ص) در سال ۱۳۸۶ به همت حضرت آیت الله محسنی و تلاش جمعی از اندیشمندان و اساتید فرهیخته، پس از کسب مجوز رسمی از وزارت تحصیلات عالی جمهوری اسلامی افغانستان با عنوان "موسسه تحصیلات عالی خاتم النبیین" تاسیس شد. این مرکز علمی، در بهار ۱۳۸۷ هـ ش، با پذیرش ۲۵۰ نفر محصل در رشته فقه و حقوق از میان ۸۰۰ نفر متقاضی، عملاً فعالیت های علمی و آموزشی خود را آغاز نمود. پوهنتون خاتم النبیین (ص) در سالهای بعد اقدام به اخذ مجوز و راه اندازی رشته های دیگری چون علوم سیاسی، اقتصاد، مدیریت، جامعه شناسی، انجینیری، طب معالجی، قابلیت، تکنالوژی طبی و کامپیوتر ساینس نمود. پوهنتون خاتم النبیین (ص) توانست در زمستان سال ۱۳۹۰ با اخذ مجوز از وزارت محترم تحصیلات عالی شعبه خود را در ولایت غزنی افتتاح نموده و برای سال تحصیلی ۱۳۹۱ محصل پذیرش نماید.

این مرکز علمی و آکادمیک در پی ارایه سه دوره موفقانه فراغت در رشته های حقوق، علوم سیاسی و جامعه شناسی و با توجه به تکمیل شرایط لازم از جانب وزارت تحصیلات عالی، در زمستان سال ۱۳۹۱ از "موسسه تحصیلات عالی" به "پوهنتون" ارتقاء یافت و هم زمان موفق به اخذ مجوز دوره ی ماستری در رشته های حقوق و علوم سیاسی شد.

رسالت پوهنتون

پوهنتون خاتم النبیین، با توجه به ضرورت همراهی دانش و ارزش برای تکامل و ترقی واقعی جوامع،

رسالت خود را "توسعه سرمایه انسانی و اجتماعی افغانستان و تربیت کادر متعهد و متخصص تعریف می کند.

ماموریت پوهنتون

پوهنتون در راستای تحقق رسالت فوق، در عرصه های ذیل فعالیت می نماید:

۱. آموزش و تربیت نیروهای انسانی متخصص و متعهد در سطح تحصیلات عالی در رشته های مختلف علوم انسانی، علوم طبی و علوم فنی و مهندسی.

۲. پژوهش و تولید دانش و فن آوری در عرصه های مختلف دانش های پیش گفته، متناسب با نیازهای جامعه.

۳. چاپ و نشر آثار علمی، آموزشی و کاربردی در راستای بومی سازی علوم و فنون و دسترسی جامعه علمی و تحقیقاتی.

۴. مساعدت علمی در اجرای برنامه های انکشافی کشور در دو سطح نظری و عملی.

چشم انداز پوهنتون در افق ۱۳۹۶:

پوهنتونی بالنده و مترقی و دارای جایگاه ممتاز در بین پوهنتون های کشور و برخوردار از اعتبار و ارزش علمی و تحقیقی با مشخصات ذیل:

۱. تحویل صدها نفر فارغ التحصیل با کیفیت در رشته های مختلف جامعه؛

۲. برخورداری از کدر علمی ورزیده و کافی، پرسنل و نیروی متخصص و متعهد، با انگیزه و مسئولیت پذیر؛

۳. پیشتاز در عرصه چاپ کتب و منابع آموزشی و

غیر آموزشی در بین پوهنتون های کشور؛

۴. برخورداری از حداقل یک سند تضمین کیفیت ملی یا بین المللی؛

شعبه های خاتم النبیین (ص)

الف) پوهنتون خاتم النبیین (ص) کابل

پوهنتون خاتم النبیین (ص) در حال حاضر در مرکز کشور، با بیش از دو هزار محصل پسر و دختر از ملیت های مختلف و یازده رشته تحصیلی در حوزه علوم انسانی، علوم فنی و طبی و با استفاده از اساتید مجرب و توانمند مشغول فعالیت می باشد. سه دوره فراغت محصلین رشته های حقوق، علوم سیاسی، اقتصاد، جامعه شناسی و کسب ارتقای این مرکز از موسسه تحصیلات عالی به پوهنتون؛ همراه با شروع دوره ماستری در رشته های حقوق، علوم سیاسی و روابط بین الملل از افتخارات این مرکز علمی با برکت می باشد. این مرکز علمی، با داشتن هفت سال تجربه کاری و سابقه درخشان در عرصه های علمی و آموزشی و فراغت موفقیت آمیز تعدادی از دانشجویان و بورسیه نمودن آنها به خارج از کشور، تلاش می کند در آینده ظرفیت های علمی و خدماتی خود را در قبال جوانان علم دوست کشور ارتقا به بخشد.

ب) شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین

پوهنتون خاتم النبیین (ص) در راستای رسالت آموزشی و پژوهشی خود در زمینه تعلیم و تحقیق مهم ترین رشته های علمی و آکادمی مورد نیاز کشور همراه با بکارگیری شیوه های نوین آموزشی همگام با پوهنتون های معتبر جهان در سال ۱۳۹۱، فعالیت های علمی و آکادمی خود را در پایتخت فرهنگی جهان اسلامی، عروس البلاد، غزنه باستان آغاز نموده که با استقبال وسیع و گسترده ی مردم فرهنگ دوست و متمدن غزنی مواجه شده و در سسال جاری افتخار خدمت گذاری به هموطنان خوب و فرهنگ دوست جاغوری، مالستان، ناور و قره باغ را در شعبه جاغوری با خود دارد.

شعبه غزنی پوهنتون خاتم النبیین که با ریاست استاد حسین حبیبی (ماستر حقوق جزاء و جرم شناسی) اداره می شود، هم اکنون در رشته های فقه و حقوق، علوم سیاسی، اقتصاد و مدیریت، طب معالجوی و قبالگی و علوم قرآنی، بیش از ۱۲۰۰ نفر محصل دختر و پسر از ملیت های مختلف مشغول تحصیل هستند.

ج) پوهنتون خاتم النبیین جاغوری

پوهنتون خاتم النبیین با استراتژی بسط و توسعه علمی، راه اندازی پوهنتون خاتم النبیین جاغوری افتخار دیگری برای دانش گستر می داند. چرا که تربیت نیروهای متخصص و متعهد از شعارهای پایدار و اصلی این مرکز علمی محسوب می شود. خاتم النبیین همگام با آهنگ رشد علمی در سطح جهانی، در سال ۱۳۹۲ فعالیت های علمی و آکادمی خود را با استفاده از شیوه های مدرن آموزشی در جاغوری نیز بسط بدهد تا توانسته باشد زمینه های تحصیلات عالی جوانان جاغوری و ولسوالیهای همجوار مانند مالستان، ناور و قره باغ را فراهم نمایند. در این مرکز علمی، در سال جاری بیش از ۱۲۰ محصل دختر و پسر در رشته های حقوق و اقتصاد مشغول فراگیری دانش بودند. که برای سال جدید این مرکز علمی، علاوه بر رشته های مذکور، در رشته های علوم سیاسی، علوم اجتماعی و قبالگی نیز پذیرای محصلین عزیز می باشد.

دانشکده ها:

دانشکده فقه و حقوق:

دانشکده فقه و حقوق، اولین دانشکده است که پوهنتون خاتم النبیین با آن حضور خود را در مجامع علمی و آکادمیک کشور آغاز کرد. این پوهنتون، جهت ارتقای کیفی سطح محصلان خود و آشناسازی آن ها با فرایندهای حقوقی کشور، ضمن برگزاری دروس نظری، به برگزاری صنف های عملی، تدویر محکمه تمثیلی، بازدید از محابس و

زندگانه ها و شرکت در جلسات محاکم و قضایی، و هم چنین گزاری آزمون های دوره های آموزشی و کالت نیز اقدام نموده است.

در این رشته فرصت های شغلی ذیل وجود دارد که محصلین فارغ از این رشته می توانند مشغول کار شوند: جذب در بدنه دولت و وزارت عدلیه، اشتغال در دادستانی و محاکم قضایی، فعالیت در دفاتر و کالت خصوصی، مشاور حقوقی موسسات و سازمان های دولتی و خصوصی.

دانشکده علوم سیاسی

از اهداف تاسیس این دانشکده میتوان به موارد ذیل اشاره نمود:

- آشنا ساختن محصلان با مباحث و مضامین علوم سیاسی در زمینه های مختلف

- تربیت افراد کارآمد با توانایی علمی که قابلیت تحلیل مسایل سیاسی - اجتماعی افغانستان و جهان را داشته و در نهاد های اجرایی کشور مثمر واقع شوند.

- تامین نیروی انسانی مورد نیاز وزارت خانه ها، موسسات و سازمان های عمومی کشور به ویژه وزارت امور خارجه، وزارت داخله و سایر وزارت خانه ها و دستگاه های اجرایی مربوط

- توانا ساختن محصلان برای درک و تحلیل علمی و آکادمیک مسایل سیاسی جهانی و روابط بین الملل.

دانشکده اقتصاد و مدیریت

این دانشکده در بهار ۱۳۸۹ فعالیت های علمی خود را آغاز نمود. از اهداف اساسی این دانشکده می توان به تربیت نیروهای متخصص در عرصه مدیریت و اقتصاد، تامین نیازهای مدیریتی کشور و بالاخره ارتقای ظرفیت کارگزاران اقتصادی در کشور نام برد.

این دانشکده دارای دو رشته به قرار ذیل می باشد:

رشته اقتصاد تجارتي

اقتصاد تجارتي رشته ای است که در آن محصل با

جنبه های توصیفی و تحلیلی نظریات اقتصادی، تولید، بازاریابی، اصول عرضه و تقاضا، تجارت الکترونیکی و کاربردهای آن، قوانین و مقررات مالیاتی، انواع حسابرسی، اصول حسابداری و ... آشنا شود. محصلین این رشته با استفاده از یک سری مدل های تصمیم گیری و روش های کمی، روش های تعیین خط مشی مطلوب و تصمیم گیری مورد نیاز را فرا می گیرند.

بعضی از دروس اصلی و تخصصی که در این رشته آموزش داده می شود، به قرار ذیل است:

اقتصاد خرد و کلان، پول و بانکداری، سیستم مالی بین المللی، ریاضیات، احصائیه، اقتصاد مدیریت، مدیریت تولید، ارزیابی پلان های اقتصادی، محاسبه صنعتی و شرکت ها، آشنایی با نرم افزارهای علمی در عرصه علوم اقتصاد و مدیریت.

رشته مدیریت تجارتي

این رشته به منظور تربیت افرادی که توانایی اداره سازمانهای بخش خصوصی و عمومی را داشته باشد، راه اندازی گردیده است. محصلان این رشته در بخش های مدیریت استراتژیک، مارکتینگ، بهره وری و اقتصاد که پیش نیاز مدیریت موثر سازمان است دانش و توانایی کافی بدست می آورند. فارغ التحصیلان این رشته می توانند در زمینه های بازاریابی، فروش، برنامه ریزی و هم چنین مشاوره تجاری در سازمان های خصوصی دولتی مشغول به کار شوند. یک دانش آموخته مدیریت تجارتي به عنوان یک مدیر تجاری تحصیل کرده، می تواند امور تجاری را تفکیک و اداره کند و به کمک قدرت خلاقانه ی خویش در ایجاد بازار جدید، ارائه خدمات متنوع و تازه، و ابداع روش های جدید در عرضه و توزیع، کارآفرین باشد. بعضی از دروس اصلی و تخصصی که در این رشته آموزش داده می شود، به قرار ذیل است:

مبانی سازمان مدیریت، مدیریت استراتژیک،

مدیریت تولید، مدیریت مالی، توسعه اقتصادی و برنامه ریزی، حسابداری صنعتی، بازاریابی و مدیریت بازار، تجزیه تحلیل و طراحی سیستم، سازمان های پولی و مالی بین المللی، حقوق تجارت بین الملل، منابع انسانی، مدیریت منابع انسانی، مدیریت رفتار سازمانی و ....

دانشکده طب

علوم طبی به عنوان ارکان اصلی و تضمین کننده صحت و بهداشت جامعه، همواره مورد نیاز و توجه بوده است. کشور ما نیز با توجه به تجربه چند دهه جنگ که باعث عقب ماندگی کشور در تمام عرصه ها، از جمله عرصه صحت و سلامت شده است، نیازمند توجه و تقویت خاص و آموزش نیروهای مسلکی در زمینه طب و سایر رشته ها مربوطه می باشد.

بررسی اجمالی از وضعیت کنونی صحتی کشور نشان دهنده کمبود نیروهای مسلکی، عدم توزیع صحیح آن ها و هم چنان محدود بودن آموزش طبی است. پوهنتون خاتم النبیین جهت کمک به تحصیلات عالی کشور تصمیم گرفت تا دانشکده طب را با گرایش طب معالجوی و سایر گرایش ها افتتاح نماید. هم چنین علاوه بر رشته طب معالجوی، رشته قابلیت عالی و رشته تکنالوژی طبی هم برای محصلین دایر گردیده است.

هدف از تشکیل این دوره تربیت طیب عمومی است که دارای خصوصیات زیر باشند:

- در جهت آشنایی بیشتر با مکتب و تزکیه و تعالی روح کوشا بوده و کمک به تامین بهداشت و درمان مردم را وسیله ای برای رضای خدا و تقرب به او بداند.

- با فرهنگ اسلامی آشنا بوده و خود را ملزم به رعایت قوانین و مقررات حاکم بر جامعه ی اسلامی بداند.

- از قابلیت علمی و عملی کافی در تشخیص

امراض و در صورت نیاز ارجاع مریضان به متخصص کشور و شرکت در برنامه های وقایه و بهداشت عمومی برخوردار باشد.

- قادر به استفاده از آخرین منابع علمی و بهره گیری از اطلاعات جدید در کار خود باشد.

طول دوره تحصیل در رشته طب ۶ سال می باشد که شامل ۳ دوره پاراکلینیک، کلینیک و ستاژ است. دوره پاراکلینیک ۲ سال است که با اتمام آن، محصلین مجاز به ورود به دوره بعدی (کلینیک) هستند. برای ورود به دوره کلینیک محصل باید تمام دورس پاراکلینیک را با موفقیت گذرانده باشد، در غیر این صورت از ورود محصل به دوره کلینیک جلوگیری خواهد شد.

دانشکده انجینیری شامل: (کمپیوتر ساینس، انجینیری برق و انجینیری ساختمان)

محصلین این رشته با گذراندن دوره لیسانس کمپیوتر ساینس از فرصتهای کاری و تحصیلی ذیل برخوردار شوند:

- ادامه تحصیل در مقاطع ماستری و دکتری؛

- استاد و کدر در مراکز علمی و اکادمیک کشور؛

- کادر مراکز خصوصی و کمپنیهای بزرگ؛

- کار به صورت کاملاً مستقل به صورت پروژه؛

- کار در مراکز مربوط به I.T (آی تی)؛

دانشکده علوم اجتماعی شامل: (جامعه شناسی، روانشناسی و تربیت معلم)

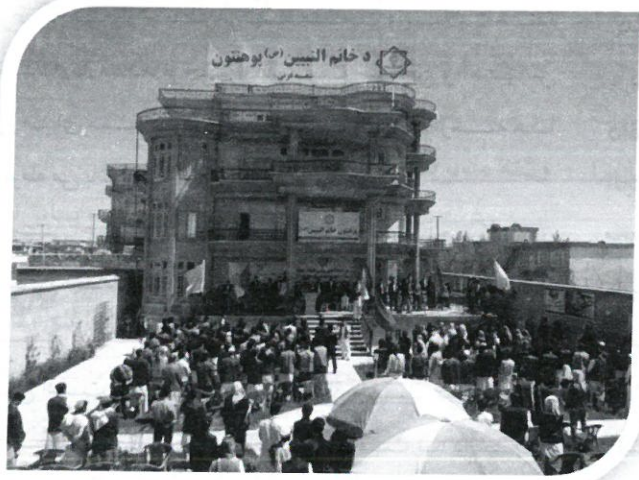
محصلین این رشته با گذراندن دوره لیسانس علوم اجتماعی از فرصتهای کاری و تحصیلی ذیل برخوردار شوند:

- ادامه تحصیل در مقاطع ماستری و دکتری؛

- استاد و کدر در مراکز علمی و اکادمیک کشور؛

- کار در مراکز تحقیقاتی به صورت دولتی و خصوصی؛

- ایجاد معاینه خانه به عنوان روانشناس،

- کارشناس مسایل روان شناسی و روان
درمانی

- استخدام در مراکز علمی و تربیت
اساتید نیرومند؛

- کارشناس مسایل تربیتی و پرورشی در
کشور؛

- کار معلمی در مراکز آموزش دولتی
و خصوصی؛

**علوم قرآنی شامل: ادیان، تفسیر
موضوعی، هرمنوتیک، نظام
اخلاقی اسلام، تاریخ قرآن، و..)**

محصلین این رشته با گذراندن دوره
لیسانس علوم قرآنی از فرصتهای
کاری و تحصیلی ذیل برخوردار شوند:

- ادامه تحصیل در مقاطع ماستری و
دکتری؛

- استاد و کدر در مراکز علمی و
اکادمیک کشور؛

- آشنایی با علوم مختلف قرآنی و
تحلیل مسایل دینی با استفاده از منابع
قرآنی؛

- کارشناس مسایل قرآنی و اصول
اسلامی؛

- استخدام در مراکز علمی و تربیت
اساتید نیرومند؛

- کارشناس مسایل تربیتی و پرورشی در
کشور؛

- کار معلمی در مراکز آموزش دولتی
و خصوصی

پوهنتون خاتم النبیین (ص) شعبه غزنی

در خاتم النبیین (ص) تحصیل کنید
و از امتیازات و سهولت های آن بهره ببرید.

پوهنتون خاتم النبیین (ص) چندین سال است که به عنوان «مرکز تحصیلات عالی معتبر» جایگاهش را در میان داوطلبان ورود به مقطع تحصیلات عالی باز کرده است، کدر علمی ورزیده، سیستم آموزشی معیاری، فضای امن و متناسب با ارزشهای دینی، امکانات و تکنولوژی تعلیمی به روز، از ویژگی های مهم این پوهنتون بحساب می آید.

استقبال قابل توجه داوطلبان علم و دانش برای پیوستن به جمع پوهنتون ازبیک سو و خلاء موجود در ارایه بسیاری از رشته ها در کشور از سوی دیگر، پوهنتون خاتم النبیین (ص) را بر آن داشت تا فعالیت خود را در سال تحصیلی ۱۳۹۱ در شهر باستانی غزنی نیز آغاز نماید، شعبه غزنی این پوهنتون عنقریب سه سال است در رشته های حقوق، علوم سیاسی، اقتصاد و مدیریت، طب معالجوی و قابلگی، در خدمت دانشجویان می باشد.

پوهنتون خاتم النبیین (ص) برای سال تحصیلی ۱۳۹۴ مطابق جدول ذیل از میان داوطلبان تحصیلات عالی، محصل می پذیرد و از ورود مشتاقان تحصیل در این پوهنتون، به گرمی استقبال می کند.

دانشکده	رشته	طول دوره	مرکزی	غزنی	جاغوری
حقوق	فقه و حقوق	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
	قضا و سارنوالی	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
	حقوق عامه و خاصه	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
علوم سیاسی	روابط بین الملل	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
	اندیشه سیاسی	۴ ساله	۲۰۰۰۰		۱۴۰۰۰
	جامعه شناسی سیاسی	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
اقتصاد و مدیریت	اقتصاد تجارتی	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
	مدیریت تجارتی	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
	مدیریت اقتصادی	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
طب	طب معالجوی	۶ ساله	۴۵۰۰۰	۳۶۰۰۰	
	فارمسی	۴ ساله	۲۵۰۰۰		
	قابلگی	۴ ساله	۲۰۰۰۰	۱۶۰۰۰	۱۴۰۰۰
	قابلگی	۲ ساله	۱۵۰۰۰	۱۴۰۰۰	۱۴۰۰۰
	تکنولوژی طبی	۴ ساله	۲۵۰۰۰		
کمپیوتر ساینس	تکنولوژی معلوماتی	۴ ساله	۳۰۰۰۰		
	کمپیوتر ساینس	۴ ساله	۳۰۰۰۰		
انجینیری	انجینیری برق	۴ ساله	۳۰۰۰۰		
	انجینیری ساختمان	۴ ساله	۳۰۰۰۰		
علوم اجتماعی	جامعه شناسی	۴ ساله	۲۰۰۰۰		
	روان شناسی	۴ ساله	۲۰۰۰۰		
	تربیه معلم	۴ ساله	۱۰۰۰۰		

آدرس: شعبه مرکزی: کابل سرک اول کارته چهار. شماره تماس: ۰۷۸۷۷۰۰۷۰۰ - ۰۲۰۲۵۰۱۲۱۳

شعبه غزنی: شهر غزنی، پلان چهار. شماره تماس: ۰۷۸۰۷۰۰۰۰۶

شعبه جاغوری: بازار غجور شماره تماس: ۰۷۸۷۸۹۹۰۷۲

Email: info.ghazni@khu.edu.af Web: www.khu.eddu.com

نماینده مردم در پارلمان و
رئیس پوهنتون خاتم البین (ص)

دکتر سیادی

ما شکوفایی بیشتر استعداد شما و حضور موفقانه تان در امتحان کانکور را
آرزومندیم و میزبانی تان را برای خود افتخاری بزرگ می دانیم.